Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го КВІТНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 18, 1980 No. 89. VOL. LXXXVII.

У Ню Йорку відбулася зустріч з гетьманівною Оленою Скоропадською

Гетьманівна Олена Скоропадська промовляє під час зустрічі в Ню Йорку.

Ню Йорк (Б. К.) — Гетьманівна Олена Скоропадська, наймолодша дочка гетьмана Павла Скоропадського, зустрілася тут 12-го квітня ц. р. з невеликим колом членів і прихильників Гетьманського Руху. На зустріч Гетьманівна прибула разом зі своїм мужем п. Людвиком Отт.

Зустріч відбулася в готелі на 5-ій евеню в приявності 60-ти запрошени х гостей. Приїхали на це побачення представники гетьманських організацій з Канади (Ванкувер, Вінніпег, Торонто) та із ЗСА (Каліфорнія, Мічіґен, Іллiной, Аркенсо, Ню Джерзі). Прийняття пройшло в дуже дружній та ентузіястичній атмосфері.

Своєю появою та розмовами гетьманівна Олена залишила серед присутніх зворушливе враження. Невимушена, зовсім приватна зустріч була немов символом гетьманської ідеї, що на коротку хвилину зматеріялізувалася серед добірного та одушевленого ґрона людей. Організацією зустрічі зайнявся Комітет в особах: інж. Юрій Гончаренко, голова Комітету, та члени: інж. Юрій Базилевський, пані Галина Сегейда, д-р Богдан Коваль, секретар Президії Ради Гетьманського Руху, та мгр Ярослав Савка, голова Управи Гетьманського Руху.

Мистецьку частину зустрічі виконав проф. Роман Левицький своїм співом і грою на бандурі.

Молитви і головний привіт виголосив о. протоієрей Володимир Базилевський, настоятель православної катедри св. Володимира в Ню Йорку.

БІЛИЙ ДІМ ЗАПОВІДАЄ ЗАГОСТРЕННЯ САНКЦІЙ ПРОТИ ІРАНУ

Вашінгтон. — З Білого Дому недвозначно заповідають загострення економічних санкцій проти Ірану, якщо справа задержаних там войовничими „студентами" американських закладників не буде полагоджена в найближчому часі, як також говориться про можливість застосування відповідної військової акції, якщо ця справа не буде позитивно розв'язана. Рівночасно інформується про дальший натиск ЗСА на альянтів, щоб вони активніше приєднались до цього американського натиску на Іран у справі закладників. Коли мова про загострення економічних санкцій, що їх мав би заповісти президент Картер вже під кінець цього, або на початку наступного тижня, то це мало б відноситися до включення харчових продуктів та медикаментів в існуюче і практиковане вже ембарго американського експорту до Ірану. Щодо можливости військової акції, то мається на увазі головно бльокаду іранських портів, що було б рівнозначне майже з повною ізоляцією тієї країни, яка вдержує свої торговельні зв'язки зі світом майже виключно морським шляхом. Проте, в поінформованих колах уважається такі повідомлення з Білого Дому за „двозначні" бо в справі бльокади досі ще не винесено жадного конкретного рішення і не визначено реченця. Непевність щодо бльокади викликала помітне замішання, як серед американської публіки, так і серед альянтів, але це — згідно з твердженнями коментаторів — у нічому не турбує уряд у Вашінгтоні, або ще й навпаки, це могло б бути навіть плянованою метою уряду в теперішньому процесі загостреного і більш рішучого поступування в справі закладників.

Рівночасно з Пентаґону інформують, що практичне переведення бльокади іранських портів, себто заложення їх мінами, не натрапляло б на будь-які труднощі технічного порядку, хоча в Пентагоні рахуються з усіми можливостями совєтської реакції. Тому то і встановлені пляни постійно перевіряються. Проте, практичне застосування тієї військової акції сьогодні ще остаточно не вирішене і її вважається за мало правдоподібну, хоча і не виключену. Ситуація мала б з'ясуватися щойно в травні ц.р.

Автомобільна компанія Форд плянує закрити 3 фабрики

Детройт, Міч. — Автомобільна компанія Форд, одна з трьох найбільших у ЗСА, плянує закрити три фабрики і звільнити понад 15,000 працівників у наслідок спадку продажі її автомобілів на 30 відсотків.

Речники компаній Форд, Дженерал Моторс і Крайслер подали до відома у вівторок, 15-го квітня, що продаж їхніх автомобілів у перших десятьох днях квітня упав на 25,2 відсотки у порівнянні з минулим роком.

Головними причинами такого спаду є високі ціни на бензину та імпортування малих автомобілів з інших країн, зокрема з Японії, яка захопила біля 25 відсотків загального ринку збутку в ЗСА. У випадку компанії Форд є ще інші труднощі, бо її інженери не вспіли на час достосуватися до кризи пального і переставитись на малі моделі.

У наслідок рішення компанії Форд найбільше потерплять працівники і робітники її фабрики у Магва, Н.Дж., яка буде закрита 20-го червня ц.р. Біля 4,000 робітників будуть позбавлені праці. Крім того, ця компанія плянує закрити менші фабрики у Дірборні, Міч., і Віндзорі, Онт.

Речники спілки Об'єднаних автомобільних робітників висловили глибоке затурбовання закриттям фабрик і звільненням робітників, критикуючи в той сам час Уряд ЗСА за його відмову обмежити імпортування автомобілів з інших країн та наложити на них додаткові мита. Вони вказують на те, що й інші ділянки індустрії ЗСА виказують подібні симптоми, що значно захитує економію країни.

Лідер Квебеку закликає до голосування за суверенність

Оттава, Онт. — Прем'єр Квебеку Рене Лєвек звернувся із закликом до населення цієї франкомовної провінції Канади надати його урядові мандат для започаткування переговорів з федеральним урядом в справі політичної суверенности Квебеку в рамках нової структури країни.

Виступаючи з промовою у провінційній асамблеї у вівторок, 15-го квітня, Лєвек який очолює правлячу партію Кебекуа, встановив дату голосування на 20-го травня ц.р. Закликаючи населення голосувати за мандатом, Лєвек заявив, що квебекці мають до вибору рівність або статус „постійної меншости в Канаді".

Однак, кілька годин пізніше, прем'єр-міністер Канади П'єр Трудо опрокинув твердження Лєвека, остерігаючи населення Квебеку, що партія Кебекуа стримить до знищення федеральної системи, а не до нових змін у ній. Він висловив побоювання, що умандатування уряду Лєвеска до переговорів приведе до застою.

Секретарка НАТО втекла до Східньої Німеччини

Брюссель, Бельгія. — Головна квартира НАТО повідомила, що одна із секретарок НАТО, по національності бельгійка, не повернулася до праці після Великодніх вакацій. В тому самому часі східньонімецькі власті повідомили, що згадана секретарка одержала політичний азиль у Східній Німеччині. Вони також подали її ім'я і прізвище. Це — Імельда Веррепт, яка працювала у секції французької мови в НАТО.

Східньо-німецька агенція АДН повідомила, що згадана секретарка мала доступ до сотні таємних паперів з плянами НАТО і вона вирішила просити політичного азилю із спонук власної совісти через „небезпечну політику НАТО". Між іншим, вона була проти того, щоб увести в оборонну систему Західньої Европи атомові ракети середнього засягу дії.

Втеча східньо-німецьких шпигунів із Західньої Німеччини правдоподібно спричинена втечею старшини східньо-німецької розвідки ляйтенанта Вернера Штіллера до Західньої Німеччини. Він мав передати обширний матеріял з прізвищами комуністичних шпигунів, які оперують на Заході.

ДОСЯГНЕНО КОМПРОМІС МІЖ ЄГИПТОМ І ІЗРАЇЛЕМ

Вашінгтон, Д.К. — На пресовій конференції, яка відбулася тут 16-го квітня після закінчення розмов президента Картера з ізраїльським прем'єр - міністром Менахеном Бегіном, ізраїльський прем'єр подав до публічного відома, що розмови в справі автономії автономії для арабського населення на західньому березі Йордану і в Ґазі „закінчено з успіхом". Розмови ці започаткував єгипетський президент Садат з президентом Картером минулого тижня і в них устійнено, як далеко Єгипет може йти у своїх поступках Ізраїлеві і які є його мінімальні вимоги.

Прем'єр Бегін подав до відома, що:

1). Буде створений постійно діючий спільний комітет який буде слідкувати за переведенням у життя домовленого та буде розв'язувати ті спірні питання і нові проблеми, які виникнуть в тягу дальшої праці.

2). В тижні після 27 квітня починаються розмови цього спільного комітету в Герцлії, Ізраїль, які опісля будуть перенесені до місцевини по єгипетському боці і далі будуть так пересуватися в міру потреби.

3). Дата 26 травня, згідно з попереднім домовленням залишається речинцем, до якого мають бути домовлені конкретні деталі і методи здійснювання автономії, переведення перших виборів, які передадуть місцеву самоуправу в руки арабського населення, та принципи, на яких автономія буде здійснювана.

4). Прем'єр-міністер Бегін зокрема підкреслив, що: а) він не взяв на себе ніяких додаткових зобов'язань для припинення, чи обмеження ізраїльських поселень на західньому березі Йордану, б) що Ізраїль в ніякому разі не погоджується, щоб автономія арабського населення на західньому березі Йордану і в Ґазі еволюціонавала до самостійної палестинської держави, в якій раніше чи пізніше керівництво перебрала б Палестинська Визвольна Організація, а навіть після всякої правдоподібности її екстремні елементи.

Після цього п. Ліновіц, спеціяльний амбасадор президента Картера для справ Близького Сходу, а в першу чергу для полагодження питання автономії для арабів в Ізраїлі, подав додаткові і вияснення, які з'ясували дальші питання, що можуть виникнути між Єгиптом і Ізраїлем в двобічних пертрактаціях. Він так само підкреслив, що для Йордану і короля Гуссейна залишено широкі можливості приступити до переведення арабської автономії в Ізраїлі в життя, коли король і його уряд будуть уважати за доцільне.

Представники американської сторони, яка буде безперервно брати участь у дальших розмовах та в нагляді, як автономія буде здійснювана, поінформували, що президент Картер в приватних розмовах з прем'єром Бегіном порушив пекуче і для арабів принципове питання дальших ізраїльських поселень на правому березі Йордану, але в офіційних пленарних сесіях це питання не заторкувано.

Совєтські військові сили в Афганістані перегруповуються

Вашінґтон, Д.К.— Совєтські окупаційні війська в Афганістані, які досі не змогли усмирити афганських ісламських повстанців, зменшили темпо весняної офензиви та шукають іншої тактики для ліквідації повстанських дій, згідно з думкою американських військових спеціялістів.

Хоч загально вважають, що Москва вживає понад 100,000 добре озброєних вояків для контролі більших міст і провінційних центрів, совєтська команда не зуміла досі знищити рухливі повстанські групи, хоч вони слабо озброєні. Совєти продовжують операції в кітловині Конар, але загальний совєтський наступ на Сході припинився мабуть для переоцінки дотеперішніх дій совєтським військовим штабом.

Американські знавці подають, що Москва використала всі військові частини в Туркестані і тепер змобілізувала одну дивізію — 12,500 вояків — у Київській Військовій Окрузі в Україні до висилки в Афганістан. Також ці спеціялісти подають, що совєтські війська тратять пересічно 500 вояків вбитими і раненими кожного тижня.

Афганські повстанці оперують групами по 100 і 200 осіб, атакуючи совєтські скупчення швидко і несподівано. В прямих конфронтаціях з совєтами повстанці поносять величезні втрати від совєтських панцерних авт і танків, як теж від гелікоптерів.

Повстанці одержують легку зброю через Іран і Пакістан, а здобувають міномети, вантажні й легкові авта від совєтів. Згідно з американськими аналістами, совєти часто програють через нерішучість старшинського складу, чи переслідувати повстанців аж у гори.

Уряд Японії закликає до бойкоту Олімпійських ігрищ

Токіо. — Уряд Японії, відкликаючись на рішення Олімпійського комітету ЗСА, рішив бойкотувати Олімпійські ігрища в СССР і звернувся із відповідним закликом до японських атлетів, підкреслюючи, що їхня участь в ігрищах „небажана".

Голова Японського олімпійського комітету Катсуі Шібата відмовився від будь-яких коментарів щодо бойкоту, признаючи, однак, що рішення Олімпійського комітету ЗСА „поважно заважить" на становищі його комітету. Речники японського уряду твердять, що якщо Олімпійський комітет тієї країни не повинується рішенню уряду, то всі публічні фонди на вивінування змагунів будуть заморожені.

Уряд Японії вагався з рішенням від лютого, хоч деякі його члени, в тому числі міністер закордонних справ Сабуро Окіта, публічно піддержали заклик президента Джіммі Картера в справі бойкоту ігрищ з уваги на інвазію СССР на Афганістан. Також серед членів Японського олімпійського комітету думки в цій справі були поділені. Тепер, однак, політичні спостерігачі уважають, що той Комітет піде слідами американського комітету і вирішить бойкотувати ігрища.

СССР ПОДАЄ „ВЕЛИКУ ДОПОМОГУ" В ПОБУДОВІ великого енерґетичного комплексу на базі атомової енерґії в Штендалю, 50 кілометрів від західньо-німецької границі — повідомляють із Східнього Берліну. Початкові пляни побудувати електрівню потужністю 440 мегаватів змінено й тепер вона буде мати потужність понад одну тисячу мегаватів.

Д-Р А. САХАРОВ ЗАСУДЖУЄ АҐРЕСИВНІСТЬ МОСКВИ, СХВАЛЮЄ СПРОТИВ ЗАХОДУ

Д-р Андрей Сахаров

Москва. — Не зважаючи на майже цілковиту ізоляцію у місті Ґорькому, д-р Андрей Сахаров, видатний діяч правозахисного руху в СССР, відкрито висловлює свої думки про події у світі, а його дружина Єлена Боннер та приятелі у Москві передають їх у вільний світ різними засобами.

„Весна збуджує надії у наших серцях, але ізоляція мого чоловіка погіршується", — твердить Є. Боннер у інтерв'ю із західними кореспондентами, прибувши до Москви на лікування хронічної недуги очей. Подорожуючи поміж Москвою і Ґорьким, вона є своєрідним кур'єром поміж д-ром Сахаровим і західніми кореспондентами, передаючи їм відповіді свого чоловіка на писемні запити.

Відповідаючи на питання щодо санкцій, що їх президент Джіммі Картер примінив до СССР у наслідок інвазії на Афганістан, д-р Сахаров вповні їх схвалює та закликає західніх союзників ЗСА до солідарности, бо „слабість і коливання Заходу стимулюють ті сили в цій країні, які прямують до експансії надмірного зброєння і затиснення внутрі, включно із намаганням здушити правозахисний рух".

Інвазія СССР на Афганістан, твердить д-р Сахаров, віддзеркалює експансивну політику Москви у ключових частинах світу. „У відповідь ЗСА, Західня Европа і Японія мусять зайняти тверде і об'єднане становище".

Щодо Олімпіяди, то д-р Сахаров уважає, що це є „недопустиме", щоб спортовці світу брали участь в ігрищах у тій країні, яка повела мілітарну агресію на Афганістан і яку засудили 104 члени Об'єднаних Націй. Він схвалює думку влаштування альтернативних ігрищ в іншій країні.

Правозахисний рух має надзвичайний вплив на населення Совєтського Союзу, твердить д-р Сахаров, хоча цей вплив проявляється радше у моральній, а не політичній площині. Сміливий голос дисидентів проти безправ'я „проломлює конспірацію мовчазности і приготовляє ґрунт для конечних демократичних і плюралістичних реформ у цій великій, але інертній і розтерзаній країні".

Про майже цілковиту ізоляцію д-ра Сахарова свідчить факт, що при вході до його помешкання є постійна сторожа і до нього не допускають приятелів з Москви. Двом юнакам з Ґорького вдалось продістатися до помешкання Сахарова, заявивши поліціянтам, що вони бажають порозмовляти з ним про деякі „вічні питання" теоретичної фізики. Після побачення органи КҐБ переслухували юнаків на протязі двох годин.

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

ЗАГАЛЬНЕ МАЙНО ПРЕЗИДЕНТА ДЖІММІ Картера зменшилось у 1979 році на 112,605 дол. до 893,000 дол., передусім тому, що фірма, яка відає його бизнесовими фондами, втратила 81,000 дол. Президент Картер заплатив 65,000 дол. федеральних податків і йому належиться зворот в сумі 16,703 дол. Прибуток віцепрезидента Волтера Мондейла виносив 89,424 дол., з чого він заплатив 23,429 дол. федеральних податків. Мондейлові належиться зворот в сумі 3,810 дол. За час його урядування в Білому Домі, прибутки президента Картера тільки в одному році переступили суму 1 мільйон долярів.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА РІШИВ У ВІВТОРОК, 15-го квітня, що поліція не може арештувати запідозрених у злочинах осіб у їхніх помешканнях без судового ордеру. Цим рішенням, яке запало більшістю голосів 6 до 3, Найвищий Суд уневажнив закон Ню Йорку і 22 інших стейтів, які дозволяли на арешти і обшуки без судових дозволів. Рішення Суду йде по лінії стислої інтерпретації четвертого додатку до Конституції ЗСА, який забороняє „безпідставні обшуки і арешти". До помешкання поліція може ввійти без судового ордеру тільки тоді, коли існує підозріння злочину в тому помешканні.

СЕКРЕТАР СКАРБУ ЗСА, ВІЛЛІЯМ МІЛЛЕР, остеріг кампанію Крайслер, що, якщо вона не виконає своїх зобов'язань, то Федеральний уряд буде змушений відкликати свою ґарантію для неї в сумі півтора більйона долярів на забезпечення кредитів, потрібних для її оздоровлення.

КОНҐРЕСОВА КОМІСІЯ ДЛЯ ТОРГІВЛІ, споживання і монетарних справ переводить обслідування причин і наслідків недавнього краху курсів срібла на світових біржах. В ЗСА цей крах дійшов був до такого критичного пункту, що могла наступити катастрофа. Комісія приготовляє пропозиції для нового законодавства у цій справі. З свідчень експертів перед тією комісією виходить, що новий закон буде мусіти обмежити можливості спекуляції на товаровій біржі так званими „контрактами на майбутній речинець", тобто спекулятивними контрактами, які репрезентують різні товари, що їх в реченці не доставляється, а тільки одна сторона виплачує другій різницю в ціні (гра на підвишку, або спадок цін). Дотепер купець таких контрактів платив тільки малу суму готівкою, а решта йшла на кредит. Тепер пропонують значно піднести суму готівки, яку треба при закупі контракту вплатити.

ВДЕРЖУВАННЯ ТЕРМОСТАТІВ НЕ НИЖЧЕ ЯК 78° Ф під час літніх місяців і не вище як 65° Ф зимою у крамницях і бюрових будівлях зобов'язує до кінця січня 1981 року, згідно зі зарядження президента Джіммі Картера. Це зарядження, яке увійшло в життя у липні минулого року, було задумане для заощадження пального, хоча деякі американські законодавці, а то й члени уряду, сильно критикують. Зобов'язуючим залишається також обмеження у швидкості їзди автомобілями до 55 миль на годину.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім передплатникам „Свободи", що від 1-го травня ц.р. англомовний „Український Тижневик" (The Ukrainian Weekly) висилатиметься вже тільки тим передплатникам щоденника, які собі цей тижневик окремо замовлять і передплатять. Усі передплатники щоденника вже одержали, або ще одержать окремі повідомлення в цій справі та картки і зворотну коверту на замовлення. Прохаємо їх негайно виповнити та повернути нам разом з належною передплатою.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"

КОРОТКІ ВІСТІ

У світі

ЗОВСІМ НЕ ПИТАЮЧИ ЛИВАНСЬКОГО УРЯДУ і навіть не запросивши його на спільну конференцію, президенти Альжиру, Південного Ємену, Лівії і Сирії та голова Палестинської Визвольної Організації Яссір Арафат рішилися на спільній нараді зорганізувати об'єднану військову силу для інтервенції в Ливані. Покищо сила буде стаціонована в Сирії.

БОРОТЬБА МІЖ МУСУЛМАНАМИ В ЛИВАНІ набирає гостріших форм. В Бейруті дійшло до збройних зударів між партизанами, яких підтримує іракський уряд і групами магометан зі секти шіїтів, тієї самої до якої належить Аятолла Хомейні. В сутичках загинуло п'ять осіб.

В ІРАКУ ПРОПАВ БЕЗ СЛІДУ ІМАМ МОХАММЕД аль-Бакр, духовний провідник іракських шіїтів, яких є в Іраку коло шість мільйонів. З ним пропала і частина його родини. Всіх їх заарештувала була поліція в Багдаді, столиці Іраку, і після того невідомо, де вони ділися. Арештовано їх за те, що вони створили в Іраку підпільну ісламську організацію, пов'язану з Аятоллою Хомейні.

ЕНРІКО БЕРЛІНҐУЕР ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР комуністичної партії Італії, відбуває в Китаї десятиденні відвідини. Вже в першому дні побуту він мав довгу розмову з генеральним секретарем комуністичної партії Китаю Гу Яобангом. В наступних днях він відбуде розмови з лідером китайських комуністів і прем'єром китайського уряду, Гуа Ґуофенгом. Найважливішою темою розмов є відновлення зв'язків і співпраці між італійською і китайською комуністичними партіями.

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ „ЕКОНОМІЧНОЇ Співпраці і Розвитку" зобов'язалася допомогти цього року Туреччині сумою 1,16 більйона дол. Турецький уряд висловив своє незадоволення, бо згідно з його обрахунками Туреччина потребуватиме цього року три більйони такої допомоги, щоб приспішити підйом своєї економіки, яка останнім часом виявила значне покращання. До організації Економічної Співпраці і Розвитку належать 24 держави.

НОВИЙ КАНАДСЬКИЙ ЛІБЕРАЛЬНИЙ УРЯД під проводом прем'єр-міністра П'єра Трудо заповів впровадження нового законодавства для контролі і реґуляції закордонних концернів. Одночасно з тим цей уряд плянує впровадити вирівняльні ціни на бензину, вкалькувавши кошти закордонної ропи і кошти власної продукції.

В БАЗЕЛЬ, ШВАЙЦАРІЯ, ЗАКІНЧИЛАСЯ конференція представників емісійних банків 11 найбагатших й індустріяльно сильніших країн в світі: ЗСА, Швайцарії, Англії, Бельгії, Канади, Італії, Франції, Японії, Західньої Німеччини, Голляндії і Швеції. Одним з предметів нарад була тривожна ситуація на світовому фінансово-кредитовому ринку. Під великим знаком запиту є тепер виплатність багатьох господарсько малорозвинених країн, які занадто задовжені. З другого боку, в тресорах найбільших світових банків опиниться величезна частина надвишки сто більйонів долярів, яку отримають арабські продуценти нафти. Як розподілити ті фонди і як їх зворот забезпечити, було найголовнішою проблемою конференції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бойкот Олімпіяди

Олімпійський комітет ЗСА своїм рішенням бойкотували літні Олімпійські ігрища в СССР у наслідок інвазії Москви на Афганістан не тільки зареагував позитивно на заклик президента Джіммі Картера, який вже раніше зайняв принципове становище в тій справі, але й надав новий вимір цілому олімпійському рухові в обличчі світових подій.

Очевидно, що, обмірковуючи це рішення і відповідну резолюцію, члени Комітету брали до уваги цілий ряд аспектів цього складного питання, зокрема почуття атлетів, які від місяців приготовлялися до змагань, щоб гідно зарепрезентувати свою країну на цьому найвищому рівні аматорського спорту. Цей момент також брав до уваги президент Картер, знаючи, що мрією кожного спортовця є змагатись в Олімпійських ігрищах згідно з усіми етичними засадами спорту і старинним гаслом „швидше, вище, сильніше". Закликаючи до бойкоту, Президент виразно підкреслив, що Олімпійські ігрища слід розглядати у контексті світових подій та що ніяк не можна погодитися на те, щоб держава, яка є наявним агресором, гостила у себе тисячі атлетів з цілого світу та використовувала Олімпійські ігрища для своїх пропагандивних цілей. Ті делегати Олімпійського комітету ЗСА, які голосували за бойкотом, зрозуміли настанову президента Картера, що її поділяє переважаюча більшість населення країни і щораз більше число атлетів. Переважив здоровий глузд, почуття патріотизму і солідарности в обличчі загрози для безпеки цілого світу, як заявив Волтер Мондейл, промовляючи до зібраних в Кольорадо Спрінгс членів Комітету.

Цього, на жаль, не можна сказати про Міжнародний Олімпійський Комітет, який досить зухвало відкинув пропозицію президента Картера перенести цьогорічні Олімпійські ігрища до іншої країни, або й до кількох країн з уваги на агресію Москви в Афганістані. Зігнорував МОК виявлену готовість Великої Британії й Канади зайнятися влаштуванням тих ігрищ, постійно викручуючись аргументами, що „політику не слід вмішувати в спорт". А, власне, політично мотивоване було рішення МОК-у відбути цьогорічні Олімпійські ігрища в СССР, в державі, уряд якої має аж надто довгу історію порушень основних людських і національних прав. Афганістан — це тільки останнє кільце у довгому і кривавому ланцюгу. І про це члени МОК-у знають.

У справі Олімпійських ігрищ в СССР Америка сказала своє останнє слово. Можна сподіватись, що вслід за нею підуть її союзники, а на це вже є деякі познаки, бо 12 країн вже відмовились від участи в ігрищах, а уряди таких країн як Велика Британія, Японія, Канада й Австралія виявили повну солідарність з Урядом ЗСА, хоча їхні олімпійські комітети ще вагаються. Рішення Олімпійського комітету ЗСА повинно послужити їм прикладом.

На службі Москви

Ісламбад, Пакістан. — Сюди прибув кубинський міністер закордонних справ Ізідаро Мальмерка з пропозицією бути посередником в справі совєтської агресії на Афганістан.

У висліді тієї агресії совєтські війська опинилися на афгансько-пакістанському кордоні, ставши таким чином безпосередньою загрозою Пакістанові. Щоб приспати чуйність пакістанського уряду Мальмерко запропонував „допомогу" Куби і зразу почав переконувати президента Пакістану Махоммеда Зія уль-Гака в „мирних" намірах Москви. Президент Пакістану відхилив аргументи Мальмерка і не прийняв його пропозицій.

З таким самим наміром і покищо з такими самими наслідками їздив міністер Мальмерка і до Делі, Індія, та відбув там розмови з прем'єр-міністром Індії Індірою Ґанді, яка зі свого боку запропонувала регіональну конференцію Індії і сумежних країн, щоб обминути впливи великодержав, а в першу чергу СССР.

З метою вманеврувати Індію в російську сферу впливів прибув до Делі також Фам Ван Донг, прем'єрміністер В'єтнаму. Але і йому не вдалося склонити Ґанді до підтримки нападу СССР на Афганістан та взагалі російської політики в тому районі.

ЮРІЙ ТУРЧЕНКО: „МИ УКРАЇНЦІ"

(2)

Совєтський громадянин, який виїжджає за кордон, мусить залишити вдома всі свої особисті документи.

Для кращого зрозуміння вчинку Юрія Турченка треба конечно познайомитися з його кар'єрою державного функціонера крок за кроком. Він один з того кола визначних осіб, яким життя пливло гладко.

Він — єдиний син науковця, доктора хемічних наук, професора Київського університету, який помер тому два роки, та матері, лікарки, тепер на пенсії. Він народився в Полтаві на захід від Харкова, де Петро Великий в 1709 році побив шведського короля Карла XII, виявляючи світові імперіяльну царську потугу. Він закінчив початкову й середню школи в Харкові і, як патріот, послухав заклику „вітчизни" й зголосився до Червоної армії, маючи 17 років життя.

Лавреат державної нагороди

Перейшовши вишкіл у панцерних, кавалерійських і артелерійських частинах, він бився проти німців під Москвою, в Білорусі, в Румунії, Мадярщині, Чехо-Словаччині й Австрії. Був здемобілізований у липні 1946 року в ранзі капітана, але під час війни був тричі поранений, дістав дев'ять воєнних відзначень і орден вітчизняної війни.

Чотири роки пізніше він дістав диплом з філології на Київському університеті, написав дисертацію про мистецький рух в Академії мистецтва в Києві, став доктором наук у 1965 році. З тими всіма почестями він працював у Академії наук, викладав, став директором дослідчого відділу та спеціялістом українського мистецтва. В 1960 році його вибрали шефом Департаменту мистецтва та музикології, які в системі Академії наук залежать від Інституту мистецтва, фолкльору і етнографії в Києві.

Він також лавреат „державної нагороди" і його грамота для України носить число 182, що рівне по престижу майже виборові до Академії наук. Далі він також був іменований членом Ради Академії мистецтва в Москві, що є одним з найвищих відзначень у ділянці мистецтва.

„Я носив сімнадцять шапок", — сказав Турченко. Він не хотів зі скромности подати увесь список усіх своїх титулів. Слід зазначити, однак, що він був президентом Наукової Ради у справах музикології та розвитку музейництва в Україні, членом редакційної колегії журналу історії мистецтва народів СССР, професором Київського університету, директором його Ради гуманістичних наук, головним редактором мистецького журналу тощо.

Здібний, загальношанований і з численними відзначеннями та почестями, Турченко видавався ідеальним кандидатом — і таким він є — на високий пост у ЮНЕСКО, куди його хотіли вислати ще в 1966 році для виконування функцій, які він евентуально прийняв у 1974 році: шеф музейництва та директор департаменту культури в секретаріяті ЮНЕСКО.

Одначе Юрій Турченко мріяв та мав інші амбіції: стати академіком, але в Академії наук України так, як Сахаров у Москві. І в тому напрямі він активно працював.

Скоро, проте, одне зерно піску впало в коліщата наоливленої машини. Це явище є одноразово брутальне і типово російське.

Але для кращого зрозуміння вчинку Турченка і його прохання про політичний азиль у Франції треба повернути до 1965 року. Він оборонив свою тезу у Києві, вибираючи за свій предмет оборону української культурної спадщини, що глибоко не сподобалося властям. Не сподобалося до тієї міри, що наступного року йому запропонували „виїхати закордон".

„В Росії, — вияснює Турченко, — факт виїзду за кордон — і ми всі це знаємо — означає, що після повороту вас можуть обвинувачувати в будьчому". Він відмовився, вияснюючи, що його наукова кар'єра потерпить через виїзд за кордон. Через це його звинуватили, що він „український націоналіст". Рік пізніше, 1972 року, він редагує і закінчує книгу, темою якої є зв'язок українського мистецтва з мистецтвами закордонних країн. Це ще більше спричинило натиск на нього для виїзду за кордон.

Йому відмовлено права видати його книжку і накинено зобов'язання писати тільки збірні колективні праці, де існує дуже витончена контроля, що позбавляє автора будь-якої творчої ініціятиви й діяльности. Він, однак, не був єдиним науковцем, на якого робив натиск режим. Обвинуватили в „українському націоналізмі" також ряд його товаришів з Академії наук, яких знижено в посадах по причині „хвороби", вигнано на „пенсію" або ще гірше — загнано в тюрму.

Треба було дійсно послухати Юрія Турченка, як він описував форми переслідування, раз хитрі і витончені, то знову брутальні, з метою зломити людину. Його принижували, домагалися, щоб він написав статтю — проти своєї совісти — і

(Закінчення на стор. 5)

Василь Маркусь

НАДЗВИЧАЙНИЙ СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦЕРКВИ

(Аналіза, значення і перспективи на майбутнє)

[3]

Щодо Крижевської епархії, яка почувалася донедавна в тісному зв'язку з рештою нашої Церкви і лиш під впливом політики роздрібнення Східньої Конґреґації почали деякі її чинники бокувати від спільности і покликуватися, мовляв, на те, що вони належать до іншої (Загребської) митрополії, то тут ситуація ще не ясна. Чи Владик з Югославії запрошено на останній синод, ми не знаємо; а якщо вони були запрошені, чи не прибули з об'єктивних перешкод (недуга, вік), також не вдалося встановити. На всякий випадок, тут залишається ще для нашої ієрархії затіснити зв'язок із цим невеликим, але щирим і вірним Матері-Церкві своїм стадом.

Справа Пряшівської епархії не полагоджена, бо там від смерти покійного Василя Гопка немає власного ієрарха, а політика так словацького уряду, як і значної частини священиків не діє на нашу користь: та частина сьогодні під фірмою „словацьких греко-католиків", хоче іти своїм шляхом, мабуть, відмежовуючись від Церкви України-Руси так, як це зробили з кінця 19 стол. греко-католики в Угорщині. Реалістично, лиш Божа ласка та якісь поважні політичні зміни на Сході Европи могли б відновити єдність пряшівського престола з Помісною Українською Католицькою Церквою. Може кращі перспективи для тієї частини Перемиської епархії, вірні якої живуть тепер в сучасній Польщі.

Хоча режим і тут не є надто сприятливий для привернення єдности українців греко-католиків з Матірною Церквою, проте Папа-поляк міг би в цьому багато зробити. Він дав досі багато доказів своєї прихильности до українського народу, на це навіть натякнув у своїй проповіді у Сикстинській каплиці, коли заявив: „Ваше первісне походження не може не навести мені на думку особливої близькости Вашого славного народу до мого рідного народу". У цьому відношенні — упорядкування каноночно-ієрархічної ситуації наших братів по вірі у Польщі — очікуємо ще прихильних актів з боку Папи Івана Павла ІІ.

Відкритим і доволі важким залишається питання взаємин і місця у структурі нашої Помісної Української Католицької Церкви, або, як її гарно називає Блаженніший Патріярх Йосиф, Церкви Русі-України, наших закарпатських братів в ЗСА, що мають свою окремо Пітсбурзьку Митрополію. Це питання нерозв'язане і його не розв'яже нам ані Папа, ані самі закарпатські Владики, але ми українські католики — наша ієрархія, священство і вірні — мусимо знайти формулу і створити психологічний клімат, а головно викликати в себе пошанування реґіональних відмінностей цієї численної і живої частини нашої Церкви. Треба починати від себе, і запитатися, що зробили або не зробили ми для привернення тієї єдности. А вже найменше допоможуть у цьому закиди, що, мовляв, наші брати з „монґольської митрополії" не є свідомі чи їх використовують чужі сили... Зробім самі іспит сумління і перевірку нашого ставлення та здаймо собі справу, скільки ми самі — свідомо українці довели й далі доводимо до такого відокремлення. У контексті нової здобутої канонічної єдности нашої цілої Церкви є місце і потреба на переосмислення нашої релігійно-національної концепції Церкви.

III

„Мовчазна Церква" жива, вона діє й існує правно

Іншим великим досягненням останнього римського Синоду є той факт, що Папа, як той, що його скликав і на ньому предсідав, виразно і кількакратно говорив про існування Церкви в Україні, про її мучеництво, ісповідництво, а навіть героїзм. Це треба уважати з погляду церковної політики найзнаменнішою заявою Вселенського Архирея. Коли за останні роки Ватиканська дипломатія та екуменічна доктрина декого в Курії заставляла годитися з станом насильної ліквідації Греко-Католицької Церкви в Україні, а дехто навіть задля добрих взаємин з Москвою готов був промовчувати факти дальшого переслідування цієї Церкви й ігнорувати апелі її сучасних подвижників про допомогу з центру християнства, то тепер відчуваємо, що ця ситуація змінюється. І це є та нова „східня політика" Папи Івана Павла ІІ.

Не скриваємо, що мч українці в діяспорі цю несправедливість і незрозумілу дипломатію болюче відчували. І на неї відповідно реагували, можливо, перечулено і недипломатично, але щиро. Було неприємно, що предметом наших жалів і звинувачень були не лише архиєпископ Кассаролі, кардинал Віллебрандс, але й покійний Папа Павло УІ.

(Продовження буде)

НІМЕЦЬКА ВОЄННА ФЛЬОТА НА ОВИДІ

Західньонімецький міністер оборони Ганс Апель перебуває у діловій поїздці в Австралії, звідки він подається до інших країн Пацифіку. А німецька воєнна фльота відбуватиме маневри від 28 квітня до 8 серпня на схід від Суезького каналу. На запит занепокоєних тими маневрами большевиків німецький уряд відповів, що ці маневри запляновані ще минулого року і не мають нічого спільного з московським нападом на Афганістан.

В часі побуту Ганса Апеля в Сіднеї прем'єр Австралії Мелком Фрейзер запитав його, чи не могла б німецька фльота продовжити свої маневри і прибути на австралійські води. А прем'єр Нової Зеляндії Роберт Малдун пішов ще далі і заявив, що Західня Німеччина мусить перебрати на себе активнішу ролю в Азії. Що відповів Ганс Апель на обидві пропозиції, невідомо.

Зате відомо, що Австралія, Нова Зеляндія, навіть пізніше Японія дуже зацікавилися німецькою фреґатою Ф122 , а головно 155 міліметровою гавбицею, ракетою Ролянд та цілою системою протилетунської оборони, яку в часі своїх маневрів буде випробовувати німецька фльота на Пацифіку.

Московські інтервенції і запити сателітних країн у цих всіх справах, спрямовані до Боннського уряду, викликали відповідь канцлера Гельмута Шмідта. Канцлер Шмідт пояснив, що це „звичайні собі маневри", які німецька фльота робить щороку, тільки цього року вони більші, бо Німеччина має більше і нові кораблі; ось, наприклад, вишкільний корабель „Ґерманія" відбув маневри на водах Югославії, а з боку Югославії не було ніякого протесту, навпаки, його там вітали.

Чи були задоволені такою відповіддю на Кремлі — невідомо, але відомо, що Франц-Йозеф Штравс, кандидат на канцлера у випадку перемоги християнських демократів у виборах цієї осені в Німеччині, висловив своє невдоволення, бо на його думку канцлер Німеччини не повинен бути занадто скромним і повинен не тільки будувати бойові фреґати, але й не боятися того.

Формально постала самостійна держава Зімбабве

Солсбери, Зімбабве. — Сьогодні, 18-го квітня, тут проголошено самостійну республіку Зімбабве, яка постала з дотеперішньої британської колонії Родезія. Колонія Родезія, як адміністраційно окрема колоніяльна одиниця постала після референдума 1922 року, яке більшістю голосів відхилило прилучення до Південно-Африканської Унії. Таким чином закінчено переходовий період від управи тих теренів Британською Південно-Африканською Компанією, мандат якої вигас 1914, до окремої колонії в системі Британської імперії. Назва колонії Родезія, пішла від проєктодавця вилучення тих теренів в окрему одиницю, Сесіля Родеса, британського дипломата і вченого.

Акт формального заіснування держави Зімбабве мав перевести британський престолонаслідник, князь Чарлз, а губернатор лорд Соумс мав передати владу прем'єрові Робертові Мугабе, недавньому командирові чорних партизан, поміркованому марксистові. Прем'єр Мугабе фактично виконує владу уже шість тижнів, після того, як партія, очолена ним, а побудована довкруги його партизанських загонів, здобула абсолютну більшість у перших парляментарних виборах в Родезії.

Постання республіки Зімбабве попередили роки кривавої боротьби, яку вели чорні автохтони проти білих колоністів. Чорного населення в Зімбабве є коло сім мільйонів, білих колоністів 250,000. Одначе дотепер вся влада була в руках білих.

Роберт Мугабе і його партизанські формації не були єдиними. Були ще й інші, а серед них найсильнішими були з'єднання під лідерством іншого марксиста Нкомо. Угрупування, очолене Нкомо, програло у виборах і його участь в новому державному правлінню малозначна. Його підтримувала Москва і її сателіти.

Р. Мугабе, після перебрання посту прем'єра шість тижнів тому заскочив світ своїми поміркованими деклараціями і згідною з ними політикою. А урочистість трансформації колонії в державу виявила загальні напрямні його дальшої політики. Новий президент, який також мав бути заприсяжений в часі урочистостей, священик Канаан Банана, згідно з британською парляментарною демократичною системою, є тільки репрезентативною постаттю. Уряд, очолений Мугабе, матиме в своєму складі 22 чорних і два білих.

З американського боку в урочистостях проголошення нової нації-держави брала участь делеґація, очолена одним з найстарших американських дипломатів, Аверелем Гарріманом. Китайську делеґацію очолює міністер закордонних справ Гуанг Гуа, а совєтську Шараф Р. Рашідов, менша постать у большевицькій правлячій верхівці. Уряд Мугабе не вислав запрошення до уряду Східньої Німеччини, щоб її представники взяли участь в урочистостях, бо вона консеквентно підтримувала, з доручення Москви, партизанські з'єднання, які були проти Р. Мугабе і його союзників.

Прем'єр Мугабе підкреслено веде приязну до західнього світу політику. Наслідком цього західні промислові держави поспішать з матеріяльною допомогою Зімбабве, якої вона дуже потребуватиме.

В. Качмар

ЗГАДАВШИ МИНУЛЕ...

ПРО Д-РА ЮЛІЯНА ВАССИЯНА У ПЕРЕМИШЛІ

(2)

Одначе треба признати, що в отих часах епідемії совєтофільства на західньо-українських землях, Донцов, його блискучі доповіді та його „Націоналізм" так і врятували нас - молодь від отої жахливої недуги. Все таки, якщо б у тих неповторних роках було серед молодого покоління зріле розуміння нашого націоналізму, то напевно під час Другої світової війни спільне добро української нації було б перемогло, а з цим було б і не прийшло до розбиття в українському націоналістичному русі.

Під час перебування д-ра Ю. Вассияна в Перемишлі, наша тамошня інтеліґенція вечорами переважно пересиджувала в залях „Бесіди", розважаючи себе читанням різних часописів, білярдом, шахами чи грою у карти. Д-ра Ю. Вассияна, однак, там не можна було зустрінути. Він кожного вечора до пізньої ночі читав твори філософів, таких, як Шопенгавер, Шпенглер, Гегель та інших. Зокрема він залюбки читав, а властиво студіював візантійське мистецтво, спеціяльно церковне. Пригадую, як у 1930-40-41-их роках у Кракові Вассиян часто зустрічався з о. д-ром Богданом Липським і там вони цілими годинами дискутували на теми релігії, мистецтва.

Треба жаліти, що тих дискусій не записано на магнітофонній стрічці, бо наша наука була б збагатилася цінним науковим твором. Ю. Вассиян був тонким мислителем, філософом, ерудитом високої кляси, знову ж о. Липинський — це незрівняний богослов, догматист, мораліст — і обидва вони мали велике знання візантійського мистецтва.

У Перемишлі наша інтеліґенція і духовенство високо цінили Ю. Вассияна, зокрема за його статті в „Українському Голосі", бож вони своїм глибоким змістом, ідейною настановою, а головно державницьким підходом у проблематиці, мали непроминальне значення.

Над такими, наприклад, статтями, як: „Схід і Захід", „Цезаропапізм і папоцезаризм", „Червоний демон злоби і нищення", як і інші уважно дискутували старші та молодь; вони актуальні ще й сьогодні. В його писаннях домінує українська правда та підкреслена українська державницька ідея. Він був мислителем і надто не любив газетну працю. Не був він і кар'єристом. Тому, що не всі розуміли це, що писав Вассиян, він часто повторяв, неначе у докір: „Мої писання не для сьогоднішніх, бо тільки одиниці мене повністю розуміють". На суді у Львові т. зв. Конґресівців, себто учасників І-го Конґресу Українських Націоналістів у Відні в 1929 році (кінець січня-початок лютого), польський прокуратор, який обвинувачував д-ра Ю. Вассияна та інших учасників, так і заявив: „Я не розумію підсудного д-ра Вассияна". У цьому випадку він сказав правду, бо мертві букви польського карного кодексу були далекі й чужі від ідеології д-ра Ю. Вассияна, як мислителя, ідеолога та публіциста.

Що основне в усіх писаннях Вассияна? Іменно його конструктивізм! Він доказує, що не в нищенні, а в творенні лежить суть українського націоналізму, в широкому та практичному значенні націоналістичного руху. Вассиянові йдеться про витворення міцних фундаментів, які слід покласти під будову української державности. Він чітко окреслив завдання українського націоналізму у статті п. з. „До головних засад націоналізму", в якій підкреслено: „Націоналізм не знає диктатури окремого інтересу, що встановляє режим частини над цілістю. Він (націоналізм) є демократичний у тому, що здійснює повністю верховну засаду суспільного порядку, засаду чину і жадає особистої творчости та самодіяльности як чеснот від кожної одиниці". Так може писати тільки людина, яка сама має усі чесноти, а їх він мав і впроваджував у життя. Бог обдарував його великим розумом, хрустальним характером і любов'ю. Вассиян рівнож високо цінив красу та любов, а головно свободу. Він також хотів бачити українську людину сповнену чеснот і державнотворчих сил.

Д-р Вассиян характеризує людину як „суворого суддю", який схильний радше „поменшувати добрі прикмети ближньої людини, аніж її перебільшувати". Тому він зазначує з докором, що існує „своєрідна людська розкіш у буренні святощів і зрівнюванні всього вивищеного до рівня загальнолюдської пересічности". Тому теж він гостро засуджував ненависництво в колі однодумців, а зглядно у націоналістичному середовищі. Цьому шкідливому ненависництву Вассиян протиставив „ідею духового братерства і життєвого побратимства" серед тих українських людей, що „заглушили в собі природну українську людяність". Він у своїй філософії засуджує староримську „тезу", що, мовляв „гомо гоміні люпус ест", — себто, що „людина є вовком для другої людини". І з цим він вимагає зразкового та лицарського життя. Одначе він був свідомий, що ставити аж такі суворі вимоги до своїх земляків в тому часі було таки непопулярно, зокрема в наших десятиріччях, позначених розсвареннями і особистими амбіціями. Його вимоги до націоналістів були такі, щоб їхні дії були наставлені на тверду боротьбу, а не розрахування на перемогу „легким коштом" Він і вимагав думати самостійно, а не слухати „звитяжних фарфар".

Д-р Вассиян був глибоковіруючою людиною і практикуючим християнином. Христове вчення розумів як „вузол початку і кінця, як основний закон і найвищу заповідь. Оте Вассиянове християнство — за твердженням історика М. Грушевського, — коренем сягає ХУ сторіччя, бо вже тоді його предки були українсько-руськими єпископами Церкви України-Руси. (Єпископ Туровський і Володимирський). У своїх недрукованих ще творах — „Релігія" і „Християнство" Вассиян доказує, що Бога треба шукати на всіх шляхах думки, чину, почування, взагалі в усіх ділянках людського життя. Цілий бо світ і ціла людина є твором Бога. Тому, — підкреслює Вассиян, — весь світ і кожна людина „мусить приймати участь у відкриванні в собі та в світі Божої приявности. Бо всі дороги ведуть до Бога". Він має на увазі тільки добрі дороги, бо злі дороги ведуть теж до Бога, але тільки як до справедливого й найвищого Судді по кару, а за добрі діла по вічну нагороду в небі. Вассиян твердить і в те вірить, що існує „потойбічне, себто вічне, життя, яке не може бути подібне до туземного, бо як твердить догма, воно безконечно вище. Воно взагалі є останнім висловом усіх вартостей". Він чітко підкреслює і наголошує, що „ціла християнська наука, отже Христове вчення, побудоване на чутті та любові"! Адже найбільша заповідь Божа — це любов ближнього. А тому атеїстичний комунізм ніколи не зможе перемогти цієї великої заповіді Божої своїм „етосом пролетарської візії про міщанську щасливість", — твердить Вассиян.

Замітним було в нього, що думка про виемігрування з рідної країни була йому чужа. Тому в 1939 році, під час першої окупації західньо-українських земель Москвою, він ніяк не хотів покидати України. З концентраційного табору в Березі Картузькій він не пішов на Захід, але до Львова, а звідтам до своєї рідні у Бродах. Щойно коли спеціяльно вислані з Кракова члени ОУН прибули до Бродів, взяли рукописи його творів, тоді й він поневолі подався нелеґальним шляхом на Захід. Про свою розлуку з рідними землями він часто згадував, а тоді його смагляве обличчя рум'яніло, але не радістю, а гнітючим смутком. Він заєдно повторяв, „що тільки рідна земля наповняє автохтона глибоким життєдайним віддихом", а тоді людина відчуває міцне єднання із прадідами рідної землі".

Велика туга за рідною українською землею аж до смерти не покидала д-ра Вассияна, цього великого українського філософа і мислителя, без уваги на те, в якій країні він би не перебував поза Батьківщиною.

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 3. КВІТЕНЬ 1980

СХИЛЯЄМО ГОЛОВИ ПЕРЕД ПАМ'ЯТТЮ ІЗІДОРИ КОСАЧ-БОРИСОВОЇ

1949 1977

Український Музей у Нью-Йорку з перших днів свого існування користувався увагою і підтримкою Ізідори Петрівни Косач-Борисової, яка померла 12 квітня 1980 року на 93-му році життя.

І. Косач-Борисова, за фахом агроном, була носієм традиції родин Косачів і Драгоманових шанувати українські звичаї, любити і вивчати народне мистецтво, збирати його зразки. Публікації її матери, Олени Пчілки, увійшли в скарбницю української етнографії. Старша сестра Ізідори Петрівни, велика поетеса Леся Українка любила вишивати, збирала українські пісні, записувала співи бандуристів на вальки фонографа.

Ізідора Петрівна змолоду любила й уміла вишивати. В Америці це уміння придалося їй для заробітку. Коли її правнуки були маленькими, Ізідора Петрівна вишивала їм сорочки, а підросли — вже сил та очей не стало. Великим бажанням Ізідори Петрівни було, щоб її дві правнучки мали стилеві українські сорочки. Приблизно за рік до смерти замовила фаховій вишивальниці вишити дві традиційні українські сорочки. Сама вибрала зразки вишивок для всіх деталей з альбому „Українські взори" її матери. Пізніше стежила, щоб сорочки були пошиті, як годиться за традицією. Десь за місяць до смерти, коли сорочки були готові, Ізідора Петрівна з полегшенням зідхнула: „Тепер можу спокійно умерти".

Український Музей дістав від І. Косач-Борисової велику скатерть, що її приблизно 1900 року власноручно вишила Олена Пчілка. Ця скатерть включена до виставки „Українські вишивки", опис скатерти і фотографія фрагменту вишивки поміщені в каталозі виставки. Також Музей дістав від Ізідори Петрівни вишитий рушник із збірки Олени Пчілки і кілька невеликих вишивок. До архіву Союзу Українок Америки вона передала збірку родинних фотографій Косачів. Очевидно, ця збірка має музейну вартість і буде використана для виставок.

У грудні 1977 року Ізідора Петрівна відвідала Різдвяну програму Музею. Подякувала колядникам, що дали їй радість ще раз колядки послухати. Глянувши на стіл з дванадцятьма стравами, зробила зауваження, що скатерть нетрадиційно покладено. Похвалила вертеп і розповіла, що коли вона була підлітком, то сама брала участь у „дійстві", пов'язаному з вертепом.

І. Косач-Борисова листувалася із співробітниками музеїв Лесі Українки в Києві, Ковелі і Новгороді Волинському. Давала поради щодо реставрації приміщень, в яких жила Леся Українка, і умеблювання їх. Проте, коли 1971 року Ізідору Петрівну офіційно запросили взяти участь в урочистому відзначенні сторіччя народження Лесі Українки в Українській РСР, вона рішуче відмовилась. У відповіді написала, що не поїде на Україну, поки там неволя і заарештовують невинних людей.

Багато людей знало і любило Ізідору Петрівну, звали її „живою історією". Також вона увійшла в історію Українського Музею в Нью-Йорку.

ПРИВІЛЕЇ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

1. Мають право брати участь у Загальних Зборах з правом голосування;
2. Мають право вільного вступу до Музею;
3. Дістають 10 відсотків знижки при закупах у музейній крамниці і купуючи каталоги, картки на інші видання Українського Музею;
4. Одержують запрошення на імпрези, що відбуваються перед відкриттям виставок;
5. Одержують інформаційні матеріяли Українського Музею.

ЧЛЕНСЬКА ЗАЯВА

Бажаю (-ємо) стати членом (членами) Українського Музею в Нью Йорку в такій категорії: (прохаємо підкреслити):

Звичайний член	$ 25.00 річно	☐
Пенсіонер	10.00 річно	☐
Студент	10.00 річно	☐
Родина (батьки і діти до 18 р. життя)	50.00 річно	☐
Допомагаючий член (родина або особа)	100.00 річно	☐

Прикладаю добровільну пожертву в сумі ....

Коли добровільні пожертви досягнуть суми $500.00, жертводавець буде іменований *добродієм* Українського Музею. Коли пожертви досягнуть $1,000.00, жертводавець стає *меценатом* Українського Музею. Жертводавець, що дасть $5,000.00 стає *фундатором* Українського Музею.

Пожертви для Українського Музею можна відтягнути від прибутків при виповнюванні податкових форм (tax exemption)

Name .... (please print)

Address ....

....

Тел.: ....

дата ....

підпис ....
(чітко українською мовою)

Чеки просимо виписувати на: The Ukrainian Museum і надсилати на адресу: 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

Стародавнє і модерне — Виставка писанок у Музеї

Відвідувачі виставки — „Писанки та їх символіка" в Українському Музеї не тільки захоплюються витонченою красою писанок з колекції Тані Осадци, але пізнають символи, з давніх часів уживані у декоруванні українських писанок. Окремими групами по-мистецькому виставлені писанки з символами сонця, безконечниками, рослинними, тваринними, геометричними і християнськими символами.

Надзвичайно виглядає, просто приголомшує, велика прозора коробка до верху заповнена писанками. Тут багатство кольорів і рисунків, яких тільки символів там нема!

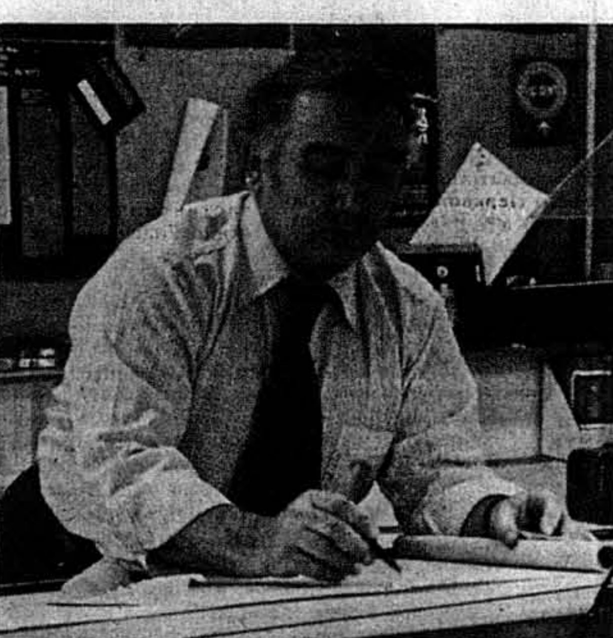
Також виставлені картини Аки Перейми і Ірми Осадци. В їх досить модерні композиції вплетені елементи символів українських писанок. Коло рисунків короткі записки художниць про їх твори.

Ака Перейма пише, що в своїх композиціях інтуїтивно вживає елементи українського народного мистецтва, особливо рисунки писанок. Ірма Осадца називає свої рисунки талісманами. На них вона відтворила символи, що їх її предки рисували на писанках, вірючи в їх чудодійну силу.

Виставку „Писанки та їх символіка" відкрито 8-го березня, вона триватиме до 1-го червня цього року.

Заняття курсу писання писанок у Музеї.

Зенон Фещак, член Управи Музею. Професійний музейний робітник (завідує мистецьким оформленням виставок у Museum of Philadelphia Civic Center), він дав ряд порад щодо естетичного і професійного оформлення виставок і публікацій Українського Музею. Зробив проєкт оформлення виставки народніх убрань.

Група співробітників-добровольців Українського Музею Сидять (зліва направо): Любов Прокоп, Поля Книш, Марія Даниш (координатор), Іванна Рожанковська (голова Союзу Українок Америки і член Управи Музею), Марія Савицька і Дарія Байко. Стоять (зліва направо): Маріянна Кадиляк, Ольга Ярух, Євгенія Тріска, Марія Барагура, Анна Рак, Уляна Ганущак, Леонтина Гошовська, Ірена Комар і Дарія Костів.

МУЗЕЙНА КРАМНИЧКА

В крамничці Українського Музею можна купити різноманітні вироби народного мистецтва, зроблені в Америці і в Україні. Також є в продажу репродукції експонатів з колекцій Музею, гравюри, листівки, плякати, рисунки та шовкодруки українських мистців, полотняні торби прикрашені відбитком фрагменту вишивки українського рушника.

СТАВАЙМО ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Кожний українець може стати співучасником розбудови Музею, ставши членом громадської установи „Український Музей", що тепер відповідає за утримання і працю Музею, одночасно маючи мету —створити у Нью Йорку бастіон української культури.

Адміністрація Музею прохає всіх, хто має полагодити якусь справу з співробітниками Музею, заздалегідь домовитися телефоном про час зустрічі.

Американська преса про виставку писанок у Музеї

„Ніхто не вміє розмальовувати великодні яйця так як українці" — пише нюйоркський щоденник „Daily News" у числі від 28-го березня ц.р. В статті описана виставка „Писанки та їх символіка" і українські звичаї, пов'язані з писанками. Подані дні і години, коли в Музеї відбувається показ писання писанок. Стаття ілюстрована фотографіями трьох українських писанок.

Фотографії 24 українських писанок і стаття про виставку писанок в Українському Музеї були поміщені на першій сторінці газети „Villager" у числі від 27 березня ц.р. Ця газета виходить у Нью Йорку і розрахована на читачів, що живуть на долині міста, зокрема в мистецьких колоніях Greenwich Village та Soho.

Виставка писанок відзначена в таких нюйоркських газетах: „New York Post", „News-World", „Soho News" „Village Voice", „New York" „News for kids".

Велику ілюстровану статтю помістила газета „New Tribune", що виходить у Вудбрідж, Н. Дж. Репортер цієї газети, Віра Стек, прийшла до Музею разом із фотографом, який зробив ряд знімків, поміщених у газеті.

Ніна і Святослав Караванські в Українському Музеї. Зліва направо: І. Базарко, Н. Строката-Караванська, С. Караванський, І. Волосянська, О. Щурова, О. Ярух.

Каталог виставки „Писанки та їх символіка"

Український Музей видав ще один по-мистецьки оформлений каталог, одночасно українською і англійською мовами, до поточної виставки українських писанок. Автор каталогу—Таня Осадца, художнє оформлення каталогу і виконання фотографій для нього — Ірма Осадца.

Каталог цікавий не тільки для відвідувачів виставки, а для всіх, хто цікавиться писанками і взагалі українським мистецтвом. Кожна група символів (символи сонця, рослинні, тваринні, геометричні, християнські) ілюстрована вісьмома фотографіями писанок, пояснення подано українською і англійською мовами. Каталог можна купити в Музеї або виписати поштою. Ціна каталогу $2.50.

Добровольці — велика допомога в праці Музею

Кілька місяців тому Управа Українського Музею почала вербувати охочих до добровільної праці в Музеї.

Останніми роками „добровольчий" рух в Америці дуже поширився. Сотні тисяч чоловіків і жінок, молодих і старих, працюють як добровольці в музеях, бібліотеках, школах, тюрмах, тощо, виконуючи різні допоміжні функції. Це приносить користь установі, зокрема заощадження в бюджеті, а найбільше виграють клієнти. Добровольці дістають внутрішнє задоволення, виконуючи свій громадянський обов'язок.

Заходи Управи Українського Музею вже принесли успіхи. Уже понад 50 осіб зголосилися до добровільної служби в Музеї. Добровольці чергують у залях Музею, зокрема під час вікендів, допомагають впорядковувати колекції, в канцелярській роботі, у влаштуванні виставок і в проведенні курсів.

Координатором усіх добровольців Українського Музею є Марія Даниш.

Треба підкреслити, що майже всі добровольці є членами Союзу Українок Америки. Їх швидкий відгук на заклик Українського Музею ще раз доводить, що членство цієї організації має почуття громадянської відповідальности, самодисципліни і справжнього, а не голословного патріотизму.

Між досі зголошеними добровольцями є замало чоловіків. Закликаємо їх до допомоги.

Б. Ц.

СПІВРОБІТНИКИ-ДОБРОВОЛЬЦІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

(З околиці Нью Йорку)

Любомира Артимишин, Оксана Байко, Марія Барагура, Христина Баранська, Леся Баранська, Анна Бідяк, Анна Васильків, Дарія Витанович, Уляна Ганущак, Марія Гарайда, Леонтина Гошовська, Текля Гусяк, Слава Геруляк, Марія Даниш — координатор, Ірина Демчишин, Анна Зслик, Софія Зслик, Ірина Івахів, Марія-Анна Кадиляк, Богдана Качала, Олена Качала, Ореста Качала, Поля Книш, Ірина Комар, Дарія Костів, Бронислава Ковалів, Оксана Куйбіда, Ірина Кулицька, Оксана Куровицька, Олена Кисілевська, Леся Дума-Лебедь, Ляриса Лавриненко, Стефанія Лешко, Марта Лопатинська, Оксана Лопатинська, Мільдред Луців, Ірина Магмет, Оксана Марищук, Оксана Мотиль, Анна Никифоряк, Юліяна Осінчук, Катерина Остафійчук, Анна Рак, Христина Роговська, Марія Ржепецька, Стефанія Савка, Марія Савицька, Олена Скорецька, Оксана Сидоряк, Іван Симчик, Ольга Трачук, Євгенія Тріска, Орест Федун, Христина Фіоре, Оксана Цегельська, Михайло Черешньовський, Лідія Черник, Євгенія Щерба, Христина Янчишин-Вертейн, Ярослава Яросевич, Ольга Ярух, Марта Яцушко.

З околиць Ню-Бронсвіку, Н. Дж. зголосилися такі пані: Дарія Гусар, Марта Цимбаліста, Люба Сіра, Марія Гойдич, Тирса Павляк, Марія Ґеча, Ока Грицак, Надія Нинка, Леся Качмар, Віра Попель.

МУЗЕЙ ПОТРЕБУЄ КНИЖОК З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Український Музей далі поповнює свою бібліотеку. Потрібні книжки з історії українського мистецтва, зокрема з усіх галузей українського народного мистецтва. Управа Музею буде вдячна всім, хто міг би подарувати Музеєві відповідні видання.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ РОЗПОЧИНАЄ ЗБИРАТИ ФОТОГРАФІЇ

На своєму засіданні 9-го вересня 1979 р. Управа Українського Музею ухвалила розпочати збирання фотографій, що ілюстрували б історію української іміграції у ЗСА, зокрема її піонерський період.

В архівах парафій та різних установ і в приватних домах є чимало фотографій, які треба зберегти, як документи життя українців в Америці. Якщо їх не зберегти, вони можуть пропасти назавжди, і українська громада втратить важливий матеріял для пізнання своєї історії і тим самим збереження пам'яти та самосвідомости як окремої етнічної групи.

Український Музей подбає, щоб зібрані фотографії не нищилися від світла та атмосферних умов. Збірка фотографій в Українському Музеї буде під наглядом досвідченого, професійного архіваріюса. Музей плянує влаштування постійних та пересувних виставок фотографій і документів з понад сторічної історії українського поселення в Америці. Ці ж фотографії можуть бути використані для окремої публікації і може навіть документального фільму, (як це зробили інші етнічні групи з нагоди 200-річчя ЗСА). На здійснення такого пляну можна б дістати федеральні або стейтові фонди.

Український Музей в Нью Йорку приймає:

1. фотографії нерухомих історичних пам'яток українського поселення в Америці (церкви, школи, пам'ятники, читальні, доми, пропам'ятні таблиці, крамниці, робітні, фабрики, спортивні площі тощо).
2. Родинні фотографії — особи (індивідуальні фото) і групи (весілля, христини, святочні зустрічі і т.п.).
3. Фотографії організованого громадського та культурного життя й побуту українського поселення в ЗСА (віча, конвенції, свята, фестивалі, зустрічі, виставки, хори, театри, танцювальні групи, оркестри і т.п.).
4. Фотографії провідних осіб церковного і громадського життя.
5. Фотографії осіб, що спричинилися до розвитку американського суспільства, почннаючи від вуглекопів, піонерів-фермерів, і кінчаючи тими, що мали досягнення в науці, мистецтві, політиці, службі у збройних силах.
6. Фотографії картин, скульптур, рисунків українських мистців (також друковані картини).
7. Фотографії або оригінальні документи, пов'язані з переселенням і життям українських імігрантів в ЗСА.

Український Музей звертається до усіх, що можуть допомогти в здійсненні цих плянів, надсилати і допомагати збирати фотографії. Америка — це мозаїка різних культур. До цієї мозаїки ми повинні внести українську документацію, що стане джерелом пізнання нашого життя, нашої спадщини, наших досягнень в ЗСА і рівночасно ілюстративним довідником для тих, що шукатимуть свого коріння.

Фотографії можна слати просто до Українського Музею (203 Second Ave. New York. N.Y. 10003) Прохаємо рівночасно подавати відповідні інформації про кожну фотографію. Музей має спеціяльний запитник, що його надсилатиме кожному, хто пришле фотографію. В запитнику є питання про місцевість, де зроблено фотографію, дату її виконання, хто є власником її, хто був фотографом і вкінці опис фотографії (осіб чи об'єктів, з якої нагоди зроблено фотографію і т.п.) Запитники можна дістати від Музею або від Управи Відділів Союзу Українок Америки.

Управа Українського Музею в Нью Йорку

Семінар для американських музейних працівників працює в Українському Музеї, листопад 1979 р. Пояснення дає Оксана Грабович, куратор Музею.

Поточні виставки в Музеї

Від 1 березня 1980 року в Українському Музеї відкриті дві довготривалі виставки: „Українські народні убрання" та „Українське народнє мистецтво Гуцульщини".

Показано 14 народних убрань з таких частин України: Лемківщина, Буковина, Гуцульщина, Покуття, Волинь, Полісся, Полтавщина і Київщина. Убрання походять з кінця 19-го ст. — початок 20 ст.

На другій виставці виставлені вироби з кераміки, дерева та металу. Декоративні керамічні вироби включають тарілки, плесканки, колачі і кахлі, які походять з Косова та Пістеня. Виставлені дерев'яні декоративні вироби Юрія та Василя Шкіблявів з кінця 19-го ст. Також показані рідкісні хрести і шкатули 19-го ст., інкрустовані вироби 20-го ст. та речі домашнього вжитку. З колекції металевих виробів виставлені жіночі прикраси та декоративні люльки.

ВІДВІДУЙТЕ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ!

Відвідуючи Український Музей, Ви допомагаєте йому придбати допомогу з федеральних, стейтових і міських фондів. Одним з критеріїв, що береться до уваги при розподілі фондів між музеями, є число відвідувачів у них. Що більша кількість відвідувачів, то більшу суму можна дістати. Адреса Українського Музею: 203 Друга Евеню — Нью Йорк. Тел.: (212) 228-0110.

Групи, що бажають організувати екскурсію до Музею, повинні домовитися про це телефоном щонайменше за два-три тижні наперед.

МУЗЕЙ ВІДКРИТИЙ

П'ять днів на тиждень (від середи до неділі включно) від 1 до 5 год. по полудні. Вступ для дорослих 1.00 дол., діти і пенсіонери — 50 центів, члени Українського Музею безплатно.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Редагує Комісія Преси і Публікацій

Адреса: 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ І ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

ЖЕРТВОДАВЦІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ-ЙОРКУ

(Стан на 31-го грудня 1979 р.)

Меценати (датки в сумі 1000 дол.)
Наталія і Іван Даниленко, Сомердейл, Н. Дж., Оля і Мирон Гнатейки, Кліфтон, Н. Дж., Лідія і Василь Кий, Честер, Па., Ірена і Лев Кушнір, Філядельфія, Па., Оксана і Богдан Рак, Н.—Йорк, Н.Й., Анна і Володимир Рак Н.-Йорк, Н. Й., д-р Климентій Рогозинський, Н.-Йорк, Н.Й., Іванна і Степан Рожанковський, Н.-Йорк, Н.Й., Анна Татарів, Честер, Па., д-р Юрій Трухлий, Гриніч, Кон., д-р Борис Филипчак, Кліфтон, Н. Дж.

Український Конгресовий Комітет Америки, Українська „Кредитівка „Самопоміч" в Нью-Йорку, Український Народний Союз, Джерзі Сіті, Н. Дж.

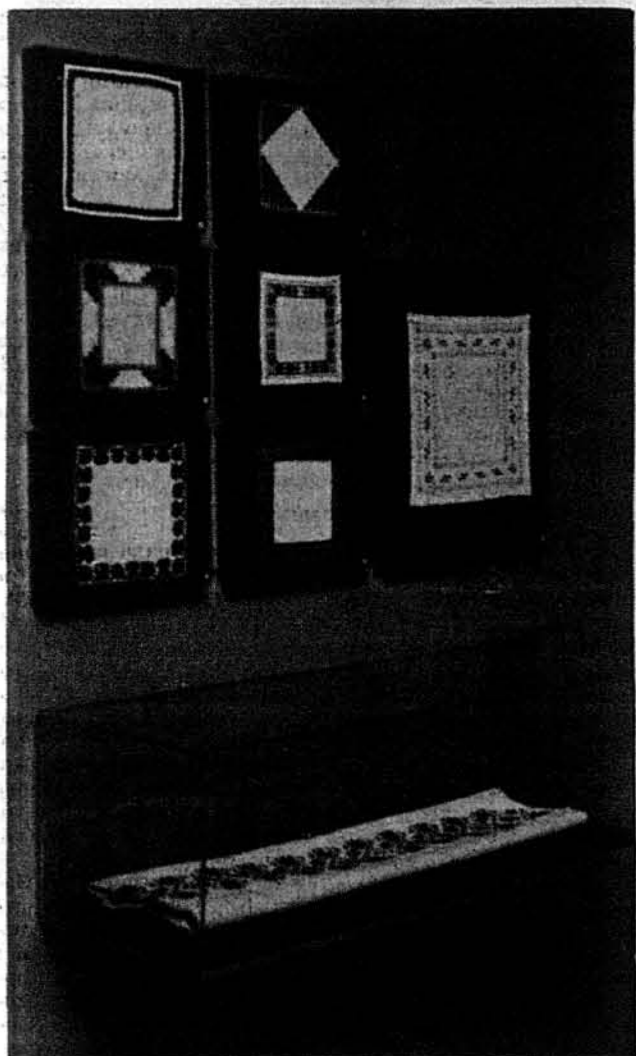
Округи Союзу Українок Америки: Детройт, Нью-Джерзі, Філядельфія, Чікаго.

Відділи СУА: 1-ий — Нью-Йорк; 3-ій—Фенікс,Аріз. 13-ий — Честер, Па.;17-ий Маямі,Фл.;24-ий Елізабет,Н.Дж.;28-ий—Ірвінгтон,Н.Дж.;33-ій—Клівленд,Ог.;58-ий—Детройт,Міч.;59-ий—Пассейк, Н. Дж.: 72-ий — Нью-Йорк: 82-ий — Нью-Йорк, + 500 дол.: 83-ій — Нью-Йорк,: 86-ий — Ірвінгтон, Н. Дж.: 91-ий — Бетлегем, Па. +500 дол.: 92-ий — Менвілл, Н.Дж.:99-ий Вотервліт, Н. Й.: 108-ий — Нью-Гейвен, Конн.

Добродії (датки в сумі 500 дол.)
Анна і д-р Роман Алеськевич, Ґлен Ков, Н.Й., Марта і д-р Богдан Цимбалістий, Джеймбург, Н. Дж.+250 дол., Оксана Кушнір, Бруклін, Н.Й. +250 дол., Іван Луків, Ірвінгтон, Н.Дж., Анна і Ярослав Плескун, Н.-Йорк, Н.Й., Марія Підгородецька, Н.-Йорк, Н.Й., Наталія і Борис Рибак, Елізабет, Н. Дж., Ірена і Мирон Руснак,Рочестер,Н.Й.; Ольга і д-р Ярослав Ставничий, Ратеформ, Н.Дж., Марія і д-р Дмитро Фаріон, Парма, Огайо, Віра і д-р Остап Тершаковець, Українська Кредитівка „Самопоміч" у Філядельфії: Кон Едісон — Нью-Йорк.

Округи Союзу Українок Америки:Нью-Йорк

Відділи СУА: 19-ий — Трентон,Н.Дж.; 43-ій — Філядельфія, Па.; 47-ий — Рочестер, Н.Й.; 54-ий — Вілмінгтон, Дел.; 78-ий — Вашінгтон; 104-ий — Нью-Йорк, Н.Й. +150 до.

Фраґмент виставки „Українські вишивки"

Менші пожертви від не-членів

250 дол.: Таня Дяків — Оніль, д-р Ірена Гребеняк

200 дол.: Федір Олійник, Український Братський Союз

100 дол.: Лідія Флянт, д-р Володимир Онуферко, Лідія Прилаткевич, д-р Дарія Савдик, Михайло Сеньків, Лярисса Вацко, Українська Громадська Рада в Глен Спей, Укр.Кредитівка в Рочестер

75 дол.: Ляриса Долинська

50 дол.: Олімпія Добровольська, Марія Галун-Блох, Ліса Іванів-Джоунс, Ірена і Тарас Новосівські, Панство Розаля, Марта Шнелер, д-р Ірена Васінчук, Неля Винярська, Наукове Товариство ім. Шевченка.

30 дол.: Е.Козак, І. Ванько.

25 дол.: Богдан Артимишин, Михайло Баран, Евдокія Блавацька, Марія Карман,Стефанія Чарковська, Панство Чижії, Надія Дейчаківська, Іван Івахів, д-р В. Левицький, ПаніЛіневич-Бурдухова, Степан Мазурок, Христина Сенежак, Юліяна Шепелява, Марія Стефура, Марія Турко, Надія Вінич, Г. Юрокий, Кредитівка в Лорейн.

20 дол.: Надія Гробельська, Роман Гевко, Панство Іванців, Анастазія Мерещак, Наталія Петріна, Олена Врецьона, Панство Жуковичі

15 дол.: Дарія Балазюк

10 дол.: Ольга і Василь Балабан, Евдокія Барнич, Софія Барусевич, В. Баслядинська, Анастазія Билява, Антонина Возьна, Катерина Денисенко, Люба Домбчевська, Марія Дигдалевич, Пані Федьків, В. Гнатів, Р. Голей, Р. Яхницька, Олена Климишин, о. Кобат, Олена Кокодинська, Ярослав Кравчук, Ігор Манчин, М. Панько, В. Савицькі, Олена Шембель, І. Улянець, Любомира Йолдас, Ірена Юрчишин, А. Заліський, Жіночий Клюб в Свартмор.

6 дол.: І. Кальба

5 дол.: М. Гіщинська, Анастазія Коральшак, Марія Лампіка, Марія Ліниця, Ірена Вирста.

4.20 дол.: Віра Гайдох

2.50 дол.: Ярослава Нішеменко.

2 дол.: А. Василащук

МУЗЕЄВІ ПОТРІБНО БІЛЬШЕ СПІВРОБІТНИКІВ-ДОБРОВІЛЬЦІВ!

ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

(Стан на 31-го грудня 1979 р.)

Український Музей має наступні категорії членів: **допомагаючі** (річний внесок — 100 дол.), **родини** (50 дол.), **звичайні** (25 дол.), **пенсіонери** (10 дол.) і **студенти** (10 дол.).

Після прізвища та місцевости подані всі дотеперішні додаткові пожертви від членів.

Арізона: Звич. члени: Тамара Бурда, Фінікс.

Фльорида: Звич. члени: д-р Ярослава Грабович, Венісі, Пенсіонери: д-р Віліям Бобак, Ст.Петербург; Валтер Ломицький С. Веніс.

Іллінойз: Звич. члени: д-р Марія Фішер-Слиж, Кенкакі; + 175 дол., д-р Тамара Наболотна, Скокі; Ярослава Панчук, Чікаго; Богдан Паук, Чікаго. Пенсіонери : Василь Качуровський, Чікаго, Олена Турула, Чікаго.

Індіяна: Допомаг. члени: Софія і д-р Олег Кудрик, Блумінгтон; Звич. члени д-р Олександер Стрільбицький, Форт Вейн

Каліфорнія: Родини: Олена і Микола Климишин, Монетсіто, +5 дол.; Софія і Олександер Скоп, Ля Меса; Оксана і д-р Ярослав Сидорак, Гілсборо. Звич. члени: Ірена Когут, Глендейл, Михайло Щурко, Гантінґтон Парк. Пенсіонери: Софія Кривенко-Аврам, Вудлянд Гілс.

Кольорадо: Звич. члени: Меланія Білоскурська, Лейквуд, Марія Фіглюс, Віт Рідж, Дарія Яворівська, Лейквуд, Любомир Колтунюк, Денвер. Пенсіонери: Ірена Кальба, Мирослав Кальба

Кентакі: Допомаг. члени: Оксана і д-р Леонід Мостович, Лексингтон + 120 дол. Пенсіонери: Лідія Придаткевич, Овнсборо, + 100 дол.

Конектікат: Д-р Осип Данко, Нью-Гейвен, + 225 дол., д-р Джоен Керелейза, Кенсінгтон, + 15 дол., Володимир Король, +10 дол., Надія Микетей, Вудбридж, Марта Рудик, Нью-Гейвен, Розе Воробель, Ньювінгтон. Пенсіонери: Іванна Гринь, Іст Гартфорд, Ольга Плятош, Вест Гартфорд, Наталія Шуст, Бріджпорт, Володимир Шуст, Бріджпорт, Ірена Скочдополь, Гартфорд.

Месачусетс: Родини: Оксана і проф. Юрій Грабович, Сомервіл. Звич. члени: Юрій Юрчишин, Бостон.

Меріленд: Пенсіонери: Олена Блавацька, Балтимор, Марія Булавка, Балтимор, Оксана Калиновська, Балтимор, Петро Одарченко, Такома Парк, Галина Пісецька, Балтимор, Анна Притула, Балтимор, Ганна Самутин, Балтимор, Розе Сьокало, Сілвер Спрінгс, Здання Скальська, Джемсвіл, Ксеня Старосольська, Сілвер Спрінгс, Анна Стельмах, Балтимор, Ангела Талан, Балтимор, Раіса Зелінська, Балтимор. Студенти: Юрій Зелінський.

Мінесота: Звич. члени: Дмитро Чабін, Міннеаполіс, Ольга Смулка, Міннеаполіс. Пенсіонери: Дарія Бущак, Павлина Гайдак — всі з Міннеаполісу, Катерина Гуцал, Ольга Гамота, Наталія Давидович, Софія Дмитренко, Олена Карпяк-Бенцаль, Корнеля Кузьмак, Ольга Луцик, Теодозія Остап, Мирослава Петрищак, Ірена Плювак, Олена Романовська, Володимира Таращук, + 10 дол.

Мічіґен: Родини: Дарія і Ергард Роте, Енн Арбор. Звич. члени: Романа Дигдало, Воррен, Лідія Колодчин, Воррен, Марія Козак, Детройт +30 дол., Ірена Лончина, Детройт, Миртель, Слаба, Рояль Оукс, Анастазія Волкер, Рояль Оукс. Пенсіонери: Володимир Гринків, Детройт.

Ню-Джерзі: Допомаг. члени: Оля і Мирон Гнатейко, Кліфтон, д-р Юрій Малецький, Мейплвуд, д-р Волтер Петришин, Ессекс Фолс, Йоганна і Евген Сумик, Нептун Сіті. Родини: Ірена і Богдан Чайківський, Кліфтон, Марта і д-р Богдан Цимбалістий, Джеймбурґ, Наталія і Іван Даниленко, Сомердейл +16 дол., Уляна і Володимир Дячук, Ратерфорд +120 дол., д-р Борис Филипчак, Кліфтон, Ольга і проф. Тарас Гунчак Чатгам, д-р Наталія і проф. Іван Коропецький, Мореставн, Оксана і д-р Любомир Кузьмак, С. Оранж; д-р Христина Чехут-Мекайдо і д-р Юрій Мекайдо, С. Оранж, Наталія і Роман Мандрусяк, С. Оранж, Ярослава і Ярослав Мулик, Моріставн, Іванна і Нестор Олесницький, Мейплвуд, Зеновія і д-р Іван Пиріг, Пембертон, проф. Іванна і д-р Олег Ратич, Едісон, +250 дол., Ольга і д-р Ставничий, Ратерфорд, Панство В. Воловодюки, Чатгем. Звичайні члени: Надія Бігун, Мейплвуд, Христина Блаженко, Кліфтон, Ярослав Букачевський, Едісон, Юрій Храневич, Секокус, Ірена Хухра, Шорт Гіллс, Богданна Худьо, Шорт Гіллс, Наталія Хитра-Рибак, Елізабет, Іванна Джус, Блумфілд, Іван Федів, Кліфтон, Лідія Гайдучок, Вест Оранж, Михайло Гайдук, Марлтон, Ірена Герлінська, Аппер Седл Рівер, Лідія Гладка, С. Оранж, Мирослава Глушок, Трентон, Ольга Городецька, Кендал Парк, Марія Явна, С. Оранж, Марта Ярош, Смоук Райз, Андрій Кейбіда, Мейплвуд, Ірена Кіндрачук, Ірвінгтон, Всеволод Клюфас, Вашінгтон Тавншіп, А. Косоноцька, Випані, Любомира Крупа, Моріставн, Стефанія Квасовська, Ратефорд,Софія Мартинець, Ірвінгтон, + 50 дол., Мелянія Мілянович, Джерсі Сіті, Ольга Мочула, Кліфтон, д-р Ляриса Погорецька-Долинська, Вестфільд, + 50 дол., Евгенія Ратич, Мейплвуд, Анна Ратич, Едісон, + 25 дол., Богдан Робак, Ірвінгтон, Евгенія Рубчак-Енсен, Джерсі Сіті, д-р Роман Ричок, Мейплвуд, Франя Стек, Фордс, д-р Богданна Свистун, Кліфтон, д-р Богдан Шебунчак, Блумфілд, + 25 дол., Антін Шубак, Джерсі Сіті, Марія Томоруґ, Кренфорд, Ольга Третяк, Трентон, Юрій Витанович, Берклі Гайтс, Мирослава Ваньо, Кліфтон, Ґейл Вислоцька, Вест Оранж, Наталія Возняк, Мілбурн. Пенсіонери: Софія Андрушків, С. Оранж, Юліян Бачинський, Натлі, Володимира Бакун, Ірвінгтон, Дмитро Бобеляк, Нюарк, Наталія Чапленко, Матаван, Юрій Чорній, Форт Лі, Марія Хитра, Елізабет, Марія Цибик, Томс Рівер, Віра Данєц, Нюарк, Ольга Дядинюк, Джерсі Сіті, Марія Дурбак, Ірвінгтон, Ірена Федів, Матаван, Марія Герус, Джерсі Сіті, Ярослава Герман, Кліфтон, Ольга Гнатик, Ірвінгтон, Марія Гординська, Ірвінгтон, Стефан Гук, Ірвінгтон, Дарія Гузар, Едісон, Пані Клепарчук, Пасаїк, о. Стефан Клепарчук, Пасаїк, д-р Ірена Крамарчук, Джерсі Сіті, Мелянія Кривокульська, Елізабет, Катерина Кузьма, Ньюарк, Юрій Кисілевський, Ірвінгтон, Ірена Левицька, . Елізабет, Ольга Муссаковська, Ірвінгтон, Олена Назар, Джерсі Сіті, Олександра Назарук, Ньюарк, Михайло Плешкан, Ірвінгтон, +65 дол., Марія Погорецька, Джерсі Сіті, Дора Рак, Мейплвуд, Мирослав Роговський, Ірвінгтон, Анна Ратич, Едісон, Іванна Савицька, Джерсі Сіті, Евстахія Шуган, Джерсі Сіті, Лілі Скібен, Ньюарк, Клявдія Салюк, Джерсі Сіті, Михайло Сухорський, Елізабет, Любомира Сердюк, Трентон, Марія Свистун, Кліфтон, Анна Шмуляк, Гілсайд, Олександра Терлецька, Ньюарк, Дарія Витанович, Беркелі Гайтс, Зиновія Воробець, Ньюарк, Ольга Заремба, Елізабет. Студенти: Роксоляна Робак, Ірвінгтон.

Курс вишивання

Серветки, виставлені на виставці „Українські вишивки". Робота Рози Бобанич

Нью-Йорк: Доп. члени: Роман Ільницький, Н.-Йорк, д-р Василь Кіналь, Йонкерс, Ярослав Куровицький, Н.-Йорк, +200 дол., Валентина Пахолюк, Н.-Йорк, Мирослава і Володимир Савчак, Н.-Йорк, +5 дол., Віра і Антін Шумейко, Йонкерс, +100 дол. Родини: Анна і д-р Роман Алиськевич, Глен Гед, Марія і Володимир Барагура, Вудгейвен, Андрій Чорнобіль, Рочестер, +50 дол., Ольга і д-р Юліян Гной, Голінсвуд, +100 дол., Яросльва і Мирон Гунчак, Глен Спей, Юрій Кузів, Рочестер, Ярослава і д-р Микола Крижанівський, Кергонксон, Ольга і д-р Микола Кузьмович, Бабилон, Христина і Ричард Леонард, Іст Айслип, Христина і Юрій Навроцький, Квінс Віледж, Ірина і Ярослав Падох, Н.-Йорк, Люба і д-р Мирослав Прокоп Н.-Йорк, Анна і Володимир Рак, Асторія, Оксана і Богдан Рак, Лонг Айлянд Сиіті, Марія і Юліян Савчак, Бруклин, +30 дол., Марія і Микола Савицький, Джамайка, Любов і Юрій Волинець, Голіс Гилс. Звич. члени: Люба Артимишин, Вудсайд, +10 дол., Дарія Байко, Асторія, Оксана Байко, Асторія, Іван Базарко, Н.-Йорк, Богдан Бойчук, Ріґо Парк, Анастазія Бродін, Бруклин, д-р Михайло Цегельський, Бронкс, Ольга Червінська, Рочестер, Донна Чехович, Н.-Йорк, Марта Данилюк, Елмгурст, Марія Даниш, Н.-Йорк, Наталія Даниш, Гартсдейл, Анна Дармограй, Лонг Айлянд Сиіті, ІгорДекайло,Флашінг,Ігор Демиденко,Рочестер, Олена Довгалюк,Рочестер,Наталія Дума,Джексон Гайтс,Марія Душник,Бруклин,Стефанія Диба,Н.-Йорк,Ольга Дзядів,Непонсит,Марія Джус,Рочестер,Орест Федун,Статен Айлянд,Люба Фірчук, Асторія, д-р Богдан Гарбовський, Ютика, Леся Гой, Н-Йорк, д-р Олександер Гудзяк, Сиракюзи, Тамара Гуран, Вебстер, Олена Гадзінська, Рочестер, Люба Галів, Н-Йорк, Ольга Ганушевська, Рочестер, Ольга Гаєцька, Бронкс, Ольга Гірна, Йонкерс, Яків Гніздовський, Рівердейл, Роман Ільницький, Форест Гилс, Ірина Іванчишин, Бронкс, +30 дол., Зенон Іваницький, Н.-Йорк, Олена Качала, Озон Парк, +50 дол., Марія Качун, Бронкс, Анна Капітан, Рочестер, д-р Константин Кебало, Бріярвуд

Олександра Кіршак, Н.-Йорк, Олена Клебіш, Бруклин, Поля Книш, Н.-Йорк, Марія Кобринська, Елмгурст, Ірина Колтунюк, Джексон Гайтс, +75 дол., Ірина Комар, Н.-Йорк, Евгенія Корчинська, Н.—Йорк, Софія Котик, Ріґо Парк, Марія Крамарчук, Рочестер, д-р Мирон Кравчук, Н.-Йорк, Лідія Крушельницька, Н.-Йорк, Роман Куціль, Рочестер, Надія Кулинич, Асторія, Дозя Кушнір, Ватерфліт, Оксана Кушнір, Бруклин, Марія Кузьма, Сиракюзи, Валентина Кузьмич, Бейсайд, Константин Лещук, Н.-Йорк, Стефанія Лешко, Н.-Йорк, Юрій Лопатинський, Джювит, д-р Роман Лисяк, Стоні Пойнт, Лідія Магун, Джексон Гайтс, д-р Іван Макаревич, Асторія, Лідія Мартинець, Гантер, Іванна Мартинець, Рочестер, Ольга Марищук-Кандель, Н.-Йорк, Ірина Мельник, Н.-Йорк, Віра Мотика, Рочестер, Марія Мриглод, Н.-Йорк, +200 дол., Марія Мотиль, Санісайд, Ірина Михальчук, Рочестер, Василь Мисак, Н.-Йорк, Анна Натина, Річмонд Гілс, Микола Ненадкевич, Бронкс, Естер Невен, Н.-Йорк, Ярослав Осеретко, Н.-Йорк, Лідія Оришкевич, Бруклин, Кеван Пирський, Н.-Йорк, Андрій Пашук, Кі Гарденс.

Іаан Павличко, Рочестер, Марія Підгородецька, Н.—Йорк, Розалія Польче, Санісайд, Надія Попель, Н.-Йорк, Роман Поритко, Н.-Йорк, Олена Процюк, Н.-Йорк, Ігор Раковський, Бронкс, Олександра Різник, Асторія, Олімпія Роговська, Н.-Йорк, Омеляна Рогожа, Бруклин, д-р Клементій Рогозинський, Н.-Йорк, Емілія Ройовська, Бруклин, + 10, Іванна Рожанковська, Н. —Йорк, + 5, Ірина Руснак, Рочестер, Марія Ржепецька, Н.-Йорк, Андрій Саґатний, Бруклин; Лідія Савойка, Н.—Йорк, Татяна Шутер, Рочестер, Анна Секрета Н.—Йорк, Софія Серафим, Джексон Гайтс, Віра Шуль, Н.—Йорк, Марія Шуст, Н.-Йорк, Петро Шиприкевич, Н.—Йорк, Володимира Сливоцька,Н.-Йорк, Анастазія Смеречинська, Рочестер, Софія Соколишин, Асторія, Уляна Старосольська, Н.—Йорк, д-р Евген Стецьків, Тонаванда, Оксана Щурова, Н.—Йорк, д-р Н. Теребус-Кмета, Йонкерс, Евгенія Тріска, Н.—Йорк, Ірина Твердохліб, Рочестер, Дарія Витвицька, Н.—Йорк, д-р Олег Волянський, Тилс, Ніна Возняк, Камилюс, Олена Врецьона, Бей Шор, Ірина Юрків, Рочестер, Лідія Закревська, Мідл Віледж, Марія Жовнірович, Рочестер, Ольга Жовнірович, Рочестер.

Пенсіонери:

Петро Андрусів, Рівергед, Іванна Баранецька, Н.—Йорк, Іванна Бучак, Шенектаді, Мирон Бучак, Шенектаді, д-р Любомир Бильов, Порт Крейн, Олена Харамбура, Рочестер, Анна Гореча, Н.-Йорк, Клявдія Чорнодольська, Бронкс, Стефан Цимбала, Бруклин, Михайло Черешньовський, Бруклин, Юлія Дашко, Бронкс, Любов Дражевська, Н.-Йорк, Михайло Дребич, Бронкс, Евгенія Джигало, Гантер, Марія Фірчук, Асторія, Марія Форостина, Олд Вестбург, Наталія Гуран, Рочестер, Роман Голіят, Рівердейл, Ольга Яхно, Лонг Айленд Сиіті, Ольга Качмарська, Джамейка, Марія Логаза, Сиракюзи, Олена Лукашевська, Н.—Йорк, д-р Клементій Мельник, Сиракюзи, Атанас Мілянич, Н.—Йорк, Евстахія Мілянич-Гірняк, Лонг А. Сиіті, Анна Никифоряк, Н.—Йорк, Ольга Осецька, Рочестер, Наталія Осадча-Юната, Бруклин, Марія Палідвор, Н.—Йорк, Михайло Пежанський, Асторія, Марія Карпевич, Н.—Йорк, Іван Кефор, Н.-Йорк, Анна Кизима, Н.—Йорк, Андрій Ключко, Бруклин,Оксана Клюфас, Гантер, Іванна Клим, Асторія, +25, Олена Кокодинська, Йонкерс, +10, Стефанія Крушельницька, Н.—Йорк, д-р Микола Кушніренко, Ґлен Спей, Дарія Лебедь, Йонкерс, Микола Лебедь, Йонкерс, Осипа Лень, Н.—Йорк, Вадим Лесич-Кіршак, Н.—Йорк, Любомира Пежанська, Асторія, Стефанія Пурій, Н.—Йорк, Михайлина Пилипець, Рочестер, Іван Пиндус, Сиракюзи, Люба Раковська, Бронкс, В. Ревюк, Сиракюзи, Стефан Рожанковський, Н.—Йорк, Стефан Салик, Гантер, Володимира Савчинська, Бруклин, о. Василь Середович, Сиракюзи, Олена Шембель, Бингамптон, +10 дол., Стефанія Шеремета, Рочестер, проф. Юрій Шевельов, Н.—Йорк, д-р Олена Скорецька, Н.—Йорк, Ольга Соневицька, Н.—Йорк, Марія Стасів, Рочестер, Ірена Шмігель, Рочестер, Ірена Щербанюк, Н.—Йорк, Ольга Трачук, Асторія, Михайло Вовкодав, Вудсайд, Марія Васьків, Ричмонд Гилс, Ірена Вирста, Рочестер, +5 дол., Розина Захарченко, Н.—Йорк, д-р Мирон Зарицький, Бруклин, Марія Залітач, Рочестер.

Студенти:

Марта Навроцька-Торіслі, Бронкс.

Огайо, родини:

Олена і д-р Евген Мартинюк, Куягога Фолс, Надія і д-р Ярослав Мігайчук, Парма. Звичайні члени: Юліяна Білецька, Талмад, Роман Боднарук, Парма, д-р Дмитро Фаріон, Парма, Микола Гірняк, Парма, Ірена Кашубинська, Парма, Ляриса Музичка, Кентон.

Пенсільванія: Допомагаючі члени: д-р Ляриса і проф. Олекса Біланюк, Віллінфорд. Родини: Ірена і Лев Кушнір, Філядельфія, Лідія і Василь Кий, Честер, Христина і Іван Плюта, Філядельфія, Рената Голод і Олег Третяк, Філядельфія. Звичайні члени: Віра Андрейчик, Вестовер Вудс, Теофіля Артимишин, Ганрінгтон Валлє; Ірена Бачинська, Вайтгол, Стефанія Бережницька, Філядельфія, Славомира Білас, Дженкінтовн, Розалія Блонарович, Валлінгфорд, Надія Цегельська, Бетлегем, Евген Чайковський, Філяделефія, Таня Дяків-О Ніль, Філядельфія, Віра Кліш, Філядельфія, д-р Нестор Когут, Воррен, Ірена Клисяк, Алентовн, +10, Лідія Макаренко, Філядельфія, Богдан Михайлів, Бетлегем, Анталь Наірі, Норт Воллс, Оксана Панасюк, Ґленсайд, д-р Ярослав Петрущак, Пітсбург, Анна Татарів, Честер, Марія Татарська, Філядельфія, Наталія Татунчак, Філядельфія, Звенислава Захарчук, Ляфаєт Гіллс.

Род Айленд. Звич. члени: Богдан Кузьма, Лінкольн, д-р Софія Сивак, Провіденс +75 дол.

Вашінгтон, Д.К.

Родини: проф. Любов Марголіна, Вашінгтон. Звич. члени: Оксана Городецька, Вашінгтон.

Висконсин. Пенсіонери: Лідія Олексюк, Мілвокі

Ютаг. Звич. члени: Юрій Копач, Солт Лейк Сиіті.

Канада. Звич. члени: Леся Джонс, Торонто. Пенсіонери: Марія Слободян, Торонто.

Звичайними членами Українського Музею є також Відділи СУА. Їхній річний внесок є 100 дол. В 1979 році наступні Відділи СУА були членами Музею: 1-ий — Н.-Йорк; 2-ий — Честер, Па.; 3-ій — Фінікс, Ар.; 5-ий — Детройт, Міч.; 7-ий — Акрон, Ог.; 11-ий — Трентон, Н. Дж.; 12-ий — Клівленд, Ог.; 13-ий — Честер, Па.; 16-ий — Міннеаполіс, Мін.; 17-ий —Маямі, Фл.; 18-ий — Пассейк, Н.Дж.; 19-ий — Трентон, Н. Дж.; 21-ий — Бруклин, Н. Й.; 22-ий — Чікаго, Ілл.; 24-ий — Елізабет, Н. Дж.; 28-ий — Ірвінгтон, Н. Дж.; 32-ий — Ньюарк, Н. Дж.; 33-ій — Клівленд, Ог.; 35-ий — Озон Парк, Н. Й.; 43-ій — Філядельфія, Па.; 47-ий — Рочестер, Н. Й.; 49-ий — Бофало, Н. Й.; 50-ий — Ен Арбор, Н. Й.; 54-ий — Вільмінгтон, Делв.; 57-ий — Ютика, Н. Й.; 58-ий — Детройт, Міч.; 59-ий — Балтимор, Мер.; 61-ий — Віпані. Н. Дж.; 62-ий — Ґлен Спей, Н. Й.; 63-ій — Детройт, Міч.; 64-ий — Нью Йорк, Н. Й.; 65-ий — Нью Бронсвік, Н. Дж.; 66-ий — Нью Гейвен, Кон.; 69-ий — Лорейн, Ог.; 70-ий — Пассейк, Н. Дж.; 71-ий — Джерзі Сіті, Н. Дж.; 72-ий — Нью-Йорк, Н.Й.; 73-ій — Бриджпорт, Кон.; 74-ий — Чікаго, Іл.; 78-ий — Вашінгтон, Д.К.; 82-ий — Нью-Йорк, Н.Й.; 83-ій — Нью-Йорк; 86-ий — Ірвінгтон, Н. Дж.; 89-ий — Кергонксон, Н.Й.; 90-ий — Філядельфія, Па.; 91-ий — Бетлегем, Па.; 92-ий — Менвіл, Н. Дж.; 93-ій — Гартфорд, Кон.; 96-ий Детройт, Мін.; 99-ий — Вотерфліт, Н. Дж.; 100-ий — Картерет, Н. Дж.; 102-ий — Мюнстер, Інд.; 103-ій — Гемпстед, Н.Й., 104-ий Нью-Йорк, Н.Й.; 106-ий — Гартфорд, Кон.; 108-ий Нью-Гейвен, Кон.; 112-ий — Вормінстер, Па.; 114-ий — Трой, Н. Й.; 116-ий — Ірі, Па. Пожертви від членів і не-членів У.М. замість квітів в пам'ять дорогих осіб.

По 100 дол.: Марія і Іван Оленські, Аркадія і проф. Володимир Петришин.

50 дол.: Софія Адріянович, Галя Борик, Ольга і Ярослав Чипак Марія і Микола Гірняк, Марта Ярош, Люба Лапичак, Анна Максимович, Анна Сорохтей.

По 40 дол.: Ірена Чайківська.

По 30 дол.: Надія Бігун, Марта і Богдан Цимбалісті, Ірена Кашубинська.

По 33.34 дол.: В. Дячук, д-р Я. Явний.

По 25 дол.: М. Белай, Олена і Юрій ,Добрянський, Лідія Фіцалович, Ірена Касянчук, Осипа Лень, Панство Логази, Пані Притула, Юліянна Шепелява, Уляна Стельмах, д-р Софія Сивак, Евгенія Тріска, Панство Юрукі.

По 20 дол.: Ірена Качмарська, Марія і Іван Куземські, Анастазія Мерещак, Ольга Муссаковська, Олена Врецьона.

По 15 дол.: Наталія Миколаєвич.

По 10 дол.: Пані Беневич, Пані Фур, Олександра Княжинська, Валентина і Юрій Кузьмич, Марія і Омелян Омецінський, Галина Петрів, В. Притула, Дарія Самотулка.

По 5 дол.: П. Будзол, Ольга Ліхницька.

Екзекутива СУА — 52 дол. Канцелярія СУА — 40 Окружна Управа — Огайо — 25 дол.; Відділи СУА: 16-ий — 52.50; 28-ий — 362 дол.; 38-ий — 196 дол.; 43-ій — 60 дол.; 47-ий — 150 дол.; 54-ий — 22 дол.; 56-ий — 10 дол.; 59-ий — 60 дол.; 62-ий — 70 дол.; 64-ий — 10 дол.; 66-ий — 100 дол.; 84-ий — 100 дол.; 89-ий — 48 дол.; 93-ий — 32 дол.

„НЬЮ ЙОРК ТАЙМС" ПРО УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Український Музей коротко описаний у великій статті Барбари Кросетт, поміщеній у „Нью-Йорк Таймс'і" 29 лютого 1980 року. Заголовок статті — „Путівник до центрів світового мистецтва у Нью-Йорку", підзаголовок — „Путівник до мистецьких виставок у культурних центрах різних націй у Нью-Йорку".

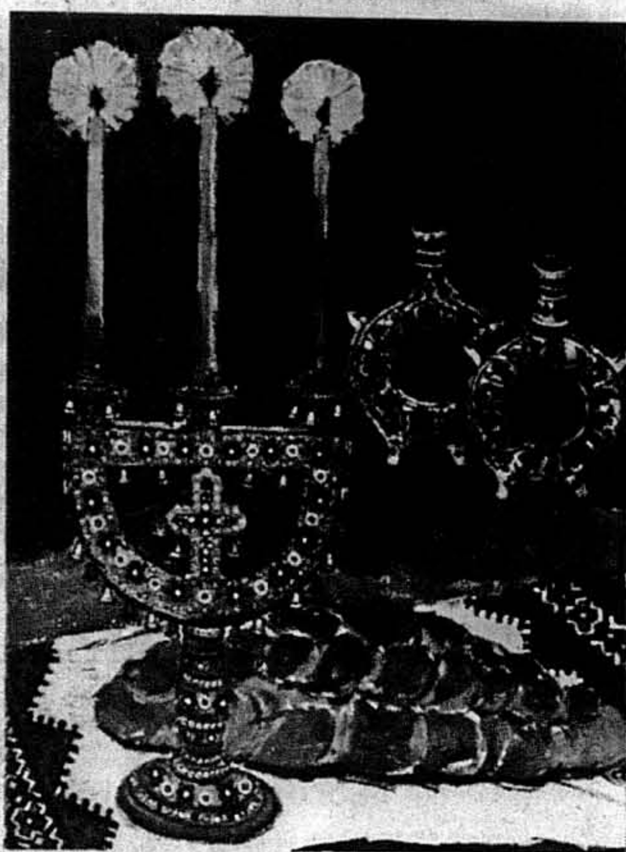
Авторка починає свою статтю з твердження, що можна зробити кругосвітню мандрівку, не виїжджаючи з міста Нью-Йорку. Тут можна побачити картини Ґойя і мальовничу кераміку з Карпатських гір, послухати народню музику з Болівії, оглянути розкішну одежу з Китаю.

В статті коротко описано п'ятнадцять музеїв та культурних центрів, в яких можна познайомитися з мистецтвом багатьох країн світу. Подано їх адреси.

В частині, присвяченій Українському Музеєві, згадано виставку гуцульської кераміки, народніх убрань і українських вишивок. Останні мають бути змінені на виставку писанок, що символізують відродження природи і вітають весну. Подано адресу Музею і години, коли він відкритий.

СТАВАЙМО ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Подих Гантеру в Ню Йорку: Людмила Морозова і Я. Вижницький

Ярослав Вижницький: „Три свічі воскові..."

Про Людмилу Морозову не знайдете згадки у великій шеститомовій „Історії українського мистецтва", що її видано у Києві, але, як один із зразків творчости Федора Кричевського, подано портрет тієї його талановитої — тоді молоденької — улюбленої учениці. Ото ж Людмила Морозова — репрезентантка найстаршого покоління українських мистців із Київського художнього інституту. А Ярослав Вижницький — мистець середущого покоління, який у Ню Йорку придбав мистецьку освіту. Людмила Морозова — це, після смерти Миколи Кричевського мабуть найкраща репрезентантка українського імпресіонізму, сповитого сантиментальною романтикою, яку передає делікатними барвами тонкої олії, схожої на акварелю. А Ярослав Вижницький — кольорист, постійною проблемою якого є шукання гармонії яскравих кольорів. Що ж єднає тих двох малярів, які вже вдруге, з дворічною перервою, виступають разом у нюйоркській галерії Об'єднання Мистців Українців в Америці (ОМУА) 20-го квітня ц.р.? Єднає їх Гантер: вони однаково закохані в гантерську природу, яка нагадує Гуцульщину і є для них невичерпним джерелом тематики. Людмила Морозова живе у своїй „хатині на курячих лапках" у Гантері круглий рік, у хатині, де кожний квадратний цаль на стінах зайнятий її образами, і Ярослав Вижницький має там свою хату з постійною галерією; єднає їх особиста приязнь і спільна професія, дармащо високу фахову освіту кожне з них придбало на двох різних континентах і у відстані цілої генерації.

Прикметна цим обом мистцям риса вдачі — філософсько-погідний підхід до людей і світу, життєва тугість, роботящість і творча плідність. Людмила Морозова живе споминами про рідну Україну (одну цілу стіну в її хаті у Гантері займає чудовий образ „Полтавщина") і тепер знову вона показує образ „Село біля Вінниці". Але вона закохана також у Грецію і має ще експонати зі своєї останньої мандрівки між грецькими кипарисами та античними руїнами. Про свою скитальщину у Німеччині згадує „Церквою у Берхтесгадені". Поза тим — прегарний нарис-портрет однієї своєї учениці і маса квітів — магнолії, маки, калини, берізки, овочі. Разом 47 експонатів, здебільша малого і середнього формату, все — олії.

Ярослав Вижницький виступає з цією виставкою весною, але добра третина з-посеред 35-ох експонатів — це мотиви з зими. „Зимовий краєвид", „Берізка на тлі блакитної зими", „Зимова доріжка", „Вкритий снігом потік" — навіть з його нюйоркської тематики — „Авта вкриті снігом". Данину Гантерові й гантерській Гуцульщині склав Вижницький великим фігуральним образом: два мужчини і дві жінки у гуцульських одягах на тлі славетної гантерської церкви. Вижницький — грибар, то є там і кілька барвистих грибів, є квіти, овочі, є й композиція — „Пластунки на тлі зеленого лісу".

Це знову велика і багата виставка двох видатних сучасних українських мистців — двох цілком різних, мистецько відмінних індивідуальностей. Після величавої ретроспективної виставки Петра Мегика, після прегарної посмертної виставки Миколи Неділка, де — як висловився один приявний знавець — „на стінах пишалася душа того великого мистця", виставка Людмили Морозової і Ярослава Вижницького докаже ще раз історичну заслугу, яку віддає українському мистецтву організація ОМУА під головуванням Михайла Черешньовського.

І. Кедрин

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ЕДВАРД КАЧ ПОПЕРЕДИВ міські робітничі спілки в п'ятницю, 12-го квітня, щоб вони не сподівалися подібного домовлення про збільшенн платень, якого добилися страйком транспортові робітники міста. Посадник певний, що ці робітничі домагання доведуть Ню Йорк до банкрутства, що буде нещастям для всіх нюйоркчан, з юнійними робітниками включно.

ЕЛЕКТРИЧНЕ СВІТЛО ЗНОВУ СВІТИЛО У ПУЕРТО Ріко вже в суботу, 12-го квітня, після того, як весь острів не мав електрики в ніч з п'ятниці на суботу. Влада острова намагається знайти причину цього примусового „затемнення", але попередні підозри про саботаж тепер, начебто, більше не актуальні.

ПІСЛЯ ВИЇЗДУ АМЕРИКАНСЬКОГО АМБАСАДОРА з Теграну прибув туди китайський амбасадор з Пекіну, Зуанґ Ян. Попередній амбасадор Джіяо Роую виїхав з Ірану після того, як китайський уряд відмовився засудити шаха після перевороту і „оправдатися" за дипломатичні стосунки з його урядом. Тепер іранці зверулися з пропозицією до Пекіну прислати амбасадора, не зважаючи на те, що Китай і далі не хоче перед будь-ким „оправдуватися".

ПОЛЬСЬКИЙ НАЙВИЩИЙ СУД ЗАТВЕРДИВ остаточно присуд пані Аліції Веселовської, працівниці Об'єднаних Націй у Ню Йорку, на сім років тюрми. Найвища державна Рада, яка має, згідно зі законом, право помилувати засудженого, або зменшити присуд, відмовилася від того права.

АМЕРИКАНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ НАРАДИ В СПРАВІ гельсінкської конференції, яка має відбутися цього року в Мадриді, і в інших справах відбулися в Вашінґтоні при кінці березня, про що повідомляє широко польська урядова преса в Варшаві. Згідно з тими повідомленнями, перебіг нарад буд дуже приязний.

В 35-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ПРЕЗИДЕНТА Френкліна Рузвельта, 13-го квітня, Джо Таннер, голова Комісії Природних Ресурсів, оголосив, що незабаром розпочнеться відбудова здоровельного ставу й джерела у Ворм Спрінґс, Джорджія, де хворий на поліо президент Рузвельт знаходив полегшу й лікування.

КОЛИШНІЙ ДИРЕКТОР ФЕДЕРАЛЬНОГО бюджету Берт Ланс з Атланти, Джорджія, який перебуває з 14-го січня ц.р. під безпосереднім судом, за час якого йому вдалося оправдатися майже з половини обвинувачень, висунених проти нього, дістав сподівану допомогу від матері президента Картера Ліллієн, яку покликав суд для свідчення про моральний характер Ланса. Ліллієн Картер сказала, що Ланс має більше чесности, порядности і правдивости, ніж будь хто інший, кого вона знає . Ланса обвинувачує прокурор стейтового суду в неправдивому звіті до двох банків у роках 1974 і 1975 (перед його федеральним постом в Уряді Картера в 1977 році), директором яких він був, та ще в десяти інших переступах, в тому — позичання грошей з цих банків для своїх рідних і приятелів. Десять інших оскаржень суддя відкинув, як безпідставні. Ланс, довголітній приятель президента Картера, сподівається виграти суд.

ПРЕЗИДЕНТ ЮНІЇ „ОБ'ЄДНАНІ АВТОМОБІЛЬНІ робітники" Даглас Фрейзер звірився приятелеві, що він від початку президентської кампанії сенатора Едварда Кеннеді уважав її за нежиттєздатну і таку, якої „не було". Проте він переконує сенатора не припиняти свого змагання за номінацію Демократичної партії, щоб „дисциплінувати" Картера в більш ліберальному напрямі.

НА ДОПОМОГУ РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ ліберальному конґресменові з Ілліной Джонові Андерсонові у його виборчій кампанії прийде добрий дорадник і умілець обирати кандидатів на бажані ними пости, Дейвід Ґарт. Його завдання: дослідити практичність кампанії незалежного кандидата на президента. Ґарт, що його уважають знавці добрим виборчим дорадником, буде працювати безкоштовно, очолюючи спеціяльний комітет оцінки політичної можливости кампанії незалежного кандидата.

ФІРМА МАРТИН МАРІЄТТА ВИВ'ЯЗАЛАСЯ З успіхом з конкурсу продукції апаратів для нових офензивних гелікоптерів, які уможливлять видження вночі. Тепер ця фірма очікує на великі замовлення Департаменту оборони в сумі понад 700 мільйонів долярів на ті апарати, щоб ними вивінувати цілу фльоту таких бойових гелікоптерів.

ЦЕНТРАЛЬНА АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА зірвала дипломатичні стосунки СССР у відплату за те, що СССР і теперішній режим у Лівії насилають туди терористів і партизан з метою повалити уряд і створити новий, прихильний до них.

ЮРІЙ ТУРЧЕНКО...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

скритикував роботи українського скульптора в Канаді Молодожанина, як „працю крайнього українського націоналіста". Він відмовився це зробити. Йому запропонували, щоб він доручив написати таку статтю писакам з секретаріяту Комуністичної партії України, він знову відмовився це зробити.

Постало питання: що з ним зробити. „Тверді" є за тим, щоб його покарати негайно, а інші знову хотіли його видалити. Місце для делеґата в ЮНЕСКО було ще незаповнене. Він приймає його з розпуки і прибуває до Парижу 29-го березня 1974 року.

Він виконує своє завдання бездоганно. А це завдання — приспішення розвитку музейництва у всіх країнах-членах ОН, збереження їх культурної спадщини, вишкіл спеціялістів для реставрування всіх культурних надбань, нагляд за виданням книжок і журналів та організування семінарів і наукових конференцій.

Протягом шістьох років він пізнає світ: Ріо, Мехіко, Буенос Айрес, Копенгаґен, Рим, Каїро, Баґдад, Делі, Маніля, Токіо та Москва, де на доручення генерального директора ЮНЕСКО за виголошену ним промову англійською мовою його обсипали шаленою критикою представники Міністерства культури СССР.

Нагінка продовжується

В Парижі переслідування Турченка — в цій золотій клітці — не припинилися. Вправді він „поза межами України" і не має змоги „заражувати" свого добірного середовища в Києві, одначе його переслідують різними способами та методами, дуже часто в підступний спосіб, щоб невтралізувати його діяльність. До його дуже відповідальних функцій у ЮНЕСКО совєтська делеґація накладає на нього додаткові завдання так, що він гнеться під тягарем своїх обов'язків. Його тримають „твердо в руках". А його досьє має неславну марку „українського націоналіста".

Але афера Михайлова перевернула все. Він (Михайлів) мистець, який у Ленінґраді обертався в колах малярів і скульпторів, відомих з їхнього неконформізму; це неофіціяльні мистці, відмінні від усіх інших у СССР. В березні 1979 року його арештували. П'ятдесят п'ять російських і українських інтелектуалістів підписали петицію та віднесли її до КҐБ, домагаючись його звільнення. В Парижі якийсь час після того представник совєтської амбасади прийшов до Турченка, домагаючись дати інформації про тих українців, що підписали, і яких Турченко знав; між ними були його приятелі. Він знову відмовився це зробити.

Після того почалася кампанія проти нього. Він часто діставав погрозливі телефони від незнаних людей, до нього приходили совєтські функціонери з амбасади, яких він „носом чув", що вони аґенти КҐБ. Його часто фотографували невідомі особи: один раз в паризькій мистецькій ґалерії його зфотографували в товаристві ізраїльського делеґата, з яким він співпрацював в ЮНЕСКО. Його російські приятелі почали бокувати від нього. Він довідався, що 20-го грудня політичне бюро амбасади відбуло засідання, на якому обговорювано його „поведінку". Того самого дня генеральний секретар Комісії України в ЮНЕСКО напідпитку прошепотів йому до вуха, що амбасадор СССР „довірив" йому одну „страшну вістку", яка стосувалася Турченка.

Юрій Турченко і його дружина 27-го грудня вирішили просити політичний азиль у Франції, три дні перед відкликанням до Москви. Він знав, що три можливості очікують його 4-го січня по приїзді в Москву: в найкращому випадку — психіятрична в'язниця; в гіршому випадку — засуд у тюрмі або заслання на примусову працю, або в крайньому випадку, тому що він резервовий старшина, які, згідно з законом про мобілізацію резервістів до 60-го року віку можуть бути покликані в армію, буде висланий до Афганістану.

Юрій Турченко і його дружина Алла мають сказати нам щось дуже важливе:

„Треба всім знати, що прийняття, яке нам дали після нашого рішення не повертатися додому, було дуже тепле і наш перший контакт з французькими властями 31-го грудня був легким і повним зрозуміння в моменті, коли ми переживали драму совісти, коли ми були під тягарем непевности, не знаючи, що станеться з нами.

Оперу „Богема" ставить українець-музика

Адріян Бриттан і Ліда Петруняк-Коллючі

Савт Бенд, Індіяна. — Адріян Бриттан, музика, скрипаль і диригент, відомий українській громаді з багатьох концертних виступів, а також з того, що був диригентом у свій час хору ім. Митрополита Шептицького при церкві Св. Юра в Ню Йорку і диригентом нюйоркської „Думки" (чоловічого хору), тепер вже четвертий рік працює при Нотр Дам університеті на музичному факультеті асистент-професор. Цього року 19 (о 8-ій год. вечора) і 20-го квітня (о 2-ій по пол.), він ставитиме і диригуватиме повну оперу „Богема" Пуччіні в авдиторії О'Лафлін в університеті з оркестрою Нотр Дам університету, постійним диригентом якої він є. Солістами в „Богемі" виступатимуть відомі співаки навіть міжнародної слави: Рудольфа — співатиме провідний тенор з Чікаґської Ліричної Опери Джеймс Швісов (Schwisow), який у році 1981 співатиме в Національній Опері у Вашінґтоні. Партію Мімі співатиме відома італійська співачка Анна Періллььо, яка нещодавно виступала з Чікаґською симфонічною оркестрою в „Реквієм" Верді. Марчелльо співатиме Вільям Діана, соліст Дюсельдорфської Опери, Райнського театру і Нюйоркської Міської Опери.

Маестро Адріян Бриттан відбуває проби з солістами в Чікаґо, а оркестру приготовляє в Савнт Бенд. Це перший раз, що така визначна музична подія відбудеться в університеті. Сам мґр Бриттан студіював музику (кляса скрипки) і диригентуру в Мангеттен Скул оф Мюзік, де дістав диплом маґістра з диригентури. Після закінчення науки він працював два роки на музичному факультеті Мемфіського Стейтового університету.

Сценічне втілення опери „Богема" включає також дорослий і дитячий хори, що їх також підготовляє маестро Бриттан. Над декораціями працює українська декораторка-мистець Ліда Петруняк-Коллючі. Вона здобула освіту в Чікаґському Інституті Мистецтва, а диплом маґістра і доктора мистецтв — у Нотр Дам університсеті. Д-р Ліду Петруняк-Коллючі знає українське Чікаґо з її виставок і діяльности при відомому Українському Інституті Модерного Мистецтва.

Обоє мистців, і Бриттан і Петруняк-Коллючі, є членами Українського Народного Союзу у Відділах 203 і 106 відповідно.

Відбулися річні загальні збори Ф. К. „Самопоміч" в Кергонксоні

Кергонксон, Н.Й. (Ф.С.). — У неділю 30-го березня на Союзівці відбулися річні загальні збори Ф. К. „Самопоміч" з участю понад 50 учасників-шеровців. Зборами проводив уступаючий голова кредитівки Микола Василик, а секретарював В. Ренер. Після відкриття зборів молитвою, присутні вшанували однохвилинною мовчанкою пам'ять померлих членів кредитівки.

Після ствердження верифікаційною комісією стану присутности, голова запропонував денний порядок зборів, який і був схвалений. Головнішими точками зборів були: а) звіт Дирекції кредитівки за 1979 рік, звіт Кредитового комітету та звіт контрольної комісії; б) вибір трьох членів до Дирекції та одного члена до Кредитового комітету, трирічна каденція яких скінчилася.

Про діяльність за минулий рік звітував голова Микола Василик, секретар Т. Кульчицька, скарбник Микола Оприсько і голова Кредитового комітету Григорій Мокляк. У звітах було доведено присутнім шеровцям до відома, що кредитівка на 30 грудня 1979 року нараховувала 150 членів-шеровців, що зросла вдвоє від попереднього року та що розпоряджає вже чвертьмільйоновим капіталом.

Після обговорення звітів, дискутанти висловлювали признання і подяку Дирекції кредитівки за жертвенну і безплатну працю, а представник контрольної комісії Володимир Берізка вніс пропозицію уділити абсолюторію уступаючим членам Дирекції, що була одноголосно схвалена.

На внесок голови номінаційної комісії д-ра Миколи Крижановського, збори перевибрали на наступну каденцію голову Миколу Василика, скарбника Миколу Оприска, та доповнили Дирекцію новим членом — Миколою Аврамчуком. На голову Кредитового комітету перевибрано Григорія Мокляка. Також загальні збори доповнили контрольну комісію двома членами, ними стали: мгр Петро Яців і Іван Кульчицький. До складу Дирекції на слідуючу каденцію до поданих вище належать ще: заступник голови інж. Федір Савчур, секретар Теодора Кульчицька, заступник секретаря Володимир Ренер і правний дорадник д-р Роман Олесницький. До Кредитового комітету крім Григорія Мокляка входить ще Данило Слободян і Дмитро Стасюк. До п'ятичленної Контрольної комісії: Зенон Савчук, Марія Ганкевич, Володимир Берізка та два вгорі названі громадяни.

На закінчення промовляв голова М. Василик про завдання кредитівки в біжучому році; поодинокі члени висловлювали побажання для поліпшення праці в своїй фінансовій установі.

Збори закінчилися молитвою подяки, яку перевів місцевий парох о. д-р Богдан Волошин.

Вступайте в члени УНС!

Відділ Конґресового Комітету Делеварської Округи в Честері відбув річні загальні збори

В неділю 16-го березня відбулися звичайні річні загальні збори Відділу Українського Конґресового Комітету Делеварської Округи з осідком в Честері, Па.

Збори відкрив діючий голова Відділу Василь Пастушок, стверджуючи, що на збори явилося 29 дійсних членів на всіх 80 платників УНФ, і тому це є достатній кворум, потрібний для важности рішень загальних зборів.

Предсідник попросив присутніх вшанувати недавно померлого члена нашого Відділу бл.п. д-ра Евгена Захаріясевича, який також був членом громадського суду в минулорічній каденції.

Після однохвилинної мовчанки та повстання з місць голова Відділу попросив присутнього на залі Всеч. о. Петра Липина, пароха місцевої УКЦеркви, провести вступну молитву.

Після молитви на внесення о. Липина загальні збори вибрали Президію зборів у такому складі: голова — проф. Степан Микита, заступник голови — інж. Володимир Горбовий, протоколянт української мови — Яро Салдан, англійської мови — Ігор П. Кізюк.

Протокол з минулорічних зборів прочитав Яро Салдан, що його одобрено одноголосно, після чого слідувало звітування керівних органів Відділу.

Голова Василь Пастушок широко змалював многогранну працю Відділу за минулий рік, вказуючи на успішну працю членів окремих ресортів.

Крім національних свят, як Листопадова академія та Шевченківська, Відділ влаштував велике свято „Української пісні й танцю", яке відбулося в авдиторії Гай Скул у Спрінґфілд, Па., при величезному здвизі народу та матеріяльним успіхом. Весь чистий прибуток з цього фестивалю додано до Стипендійного фонду, що становить понад 2,000 долярів. Другою вдалою імпрезою в минулому році були святкування Актів 22-го Січня 1918/19 років, які відбулися перший раз у нашому місті в історичному будинку колишнього суду „1724 Корт Гавз".

На ці святкування прибули чисельно не тільки українські громадяни, але і чільні представники міської адміністрації, стейтового суду з Мідії, представники шкільної ради та репрезентант стейтового сенатора. Більшість з них склали короткі привіти, а дехто — промови.

Далі звітувала Евфрозина Лесик, референтка фінансова, яка подала докладний звіт зі своєї праці: у минулому році вплинуло до УНФ понад 1,600 долярів і збільшився Стипендійний фонд.

З коротким звітом з рамени культ-освітнього реферанта виступила Марія Карман і розповіла про її участь у підготовці Українського фестивалю, Листопадової академії, святкувань 22-го Січня. Вона, як впорядниця на залі суду, роздавала різну літературу, з цими святкуваннями зв'язану; брала участь у закінченні науки в Школі українознавства, де виголосила коротке слово, опрацювала при допомозі мгра Володимира Сича допис до „Свободи" про цю школу в Честері.

Богдан Малецький звітував за референта організаційного, подаючи, що він робив все, за чим до нього звертався голова, і також постарався про два національні прапори, потрібні в часі влаштування українського фестивалю „Пісні і танцю".

Мгр Володимир Сич, який з певних причин взяв на себе добровільно обов'язок пресового референта, розповів, що він написав до нашої щоденної преси одинадцять дописів про честерське культурно-політичне життя, зладив Звернення до громадянства відносно утворення Стипендійного фонду і його призначення, допомагав управі у писанні листів, програмок на різні нагоди українською мовою. Він дякував о. П. Липинові за дозвіл вживати друкарську машинку, допомогу в копіюванні різних матеріялів і за безкоштовний папір.

За контрольну комісію звітував Осип Кізюк: переведена докладна контроля касирських книг, записок і допоміжного матеріялу знайшла все у взірцевому порядку.

За громадський суд звітував підписаний, заявляючи, що в минулому році не було жадних скарг чи зажалень, що могли б бути предметом судового розгляду.

На внесок Осипа Кізюка одноголосно уділено абсолюторію управі.

Номінаційна комісія зголосила листу кандидатів до керівних органів на 1980/81 рік, беручи до уваги кандидатів з молодшого покоління і з відповідною освітою та більше представниць жіноцтва. На внесення о. Липина, що було піддержане підписаним, присутні одноголосно обрали запропоновану листу кандидатів до управи Відділу УККА.

Екзекутива: Василь Й. Пастушок — голова; Ігор П. Кізюк — перший містоголова; Михайло Ковальчук — другий містоголова; Теодозія Пастушок — кореспонденційна секретарка; Марія Біда — секретарка української мови; Стефан Біда — секретар англійської мови; Евфрозина Лесик — фінансова референтка; Марія Карман — культ-освітня; Лідія Грабова — імпрезова; Осип Бандерський і Гарасим Маковський — організаційні референти; Іван Федак і Дмитро Молодовець — референти суспільної опіки; Микола Купчик — зв'язковий з урядовими чинниками; Володимир Крамар, Ярослав Клюка і Василь Пастушок, старший — збірщики Народного Фонду.

Члени управи: Яро Салдан, Володимир Кузик, Володимир Горбовий, Богдан Малецький і Григорій Ціхановський. Контрольна комісія: Степан Микита, Василь Кий і Осип Кізюк. Громадський суд: мгр Володимир Сич, Богдан Стельмах і Данило Паньків.

Після вибору новообраний голова Василь Пастушок подякував за довір'я, заявляючи, що він буде продовжувати розпочату працю і при допомозі інших членів можна буде осягнути ще більше успіхів.

Закінчено збори кінцевою молитвою, яку провів пастор УБЦ Іван Ковальчук.

Володимир Сич

Соборний український фестиваль у Міллвілл

Українські діти з танцювального ансамблю „Чайка" під час Соборного фестивалю в Міллвілл.

Міллвілл, Н. Дж. (с.г.). — Тут, у суботу 15-го березня, в приміщеннях Кумберленд коледжу відбувся Соборний український фестиваль. Пишу з великої літери Соборний, бо таким він і був, а ще краще назвати його чудом. А чудом називаю фестиваль, тому що не багато великих українських скупчень мають на своїх імпрезах, академіях чи фестивалях одну тисячу учасників. А тут, у приморському басейні околиці Вайлдвуду, дві українські церковні громади доказали того чуда і понад тисячу осіб оглядали українське багатство, а саме: вишивки, кераміку, крашанки, і чарувала їх згодом українська пісня й танці танцювальної групи „Чайка"

Пишучи про Соборний фестиваль, було б гріхом його так не називати. Тоді, коли у великих українських скупченнях батьки народу всю енергію і час марнують на те, хто з моєї партії чи парафії ввійде до керівних органів тієї чи іншої установи, то слава Богу, провінція шукає соборних доріг.

Місцевості Міллвілл і Вайнеленд лежать у околиці Атлантик Сиуі — Ошен Сиуі, і всі, хто їде до Українського Вайлдвуду, переїжджають ті малі два міста. Там поселилися наші земляки переважно на фармах Міллвіллу 80 років тому, а що наш народ побожний, то виросла українська церковця греко-католицького обряду. Опісля так сталося, що церквою заопікувалися брати українського православного віровизнання, а українці католики збудували собі нову церковцю. Ці дві церкви стали ланкою братньої співпраці. Тут є відділи українських чотирьох Братських Союзів і діє представництво УККА, яке очолює відомий громадський діяч, колись у Філядельфії, д-р Іван Куйдич, який був душею і цього вдалого фестивалю.

Церковні комітети УП Церкви свв. апостолів Петра і Павла та УКЦеркви св.О. Миколая знайшли спільну мову і спільними силами показали не-українцям нашу культуру.

При обох церквах існують мішані хори і вони під проводом своїх диригентів з'єдналися в один хор, де були брати і сестри українці, у яких одна і та сама мета: Соборність і Незалежність України. Кожного тижня 25 співаків мішаного хору відбували свої проби під диригентурою Сергія Козачука, диригента УП-Церкви, і Аделі Комендер — дириґентки УКЦеркви. Тут слід додати, що пані Аделя, хоч не-українка, але є душею хору, яким вміло диригує, вивчивши зміст Богослужби, і є солісткою свого хору.

Для українського фестивалю адміністрація Кумберленд коледжу відступила свої приміщення безкоштовно для пропагування праці етнічних груп.

Комітет українського фестивалю очолив Олекса Панчишин, а працю координаторів виконували Джон Дупнак і д-р Іван Куйдич, як вже було сказано, він був душею фестивалю. До комітету входили Марія Ціхановська і Дарія Цапар, які відали українськими стравами; Ніна Куйдич і Тереса Марків відповідали за влаштування виставок українського ужиткового мистецтва. Крім того Ніна Куйдич приготовила всі декорації для прикраси заль і сцени, включно з чудовим Тризубом. Працю координатора між комітетом і коледжом виконував Джон Райнард.

Вступ на фестиваль був вільний. При вході Доця Найда в українському строї всіх вітала милою усмішкою, вручала інформаційний матеріял, при тому і „Український тижневик" УНСоюзу: 500 примірників за годину були роздані. Коли гості довідалися, що в тому числі тижневика вміщена стаття про фестиваль з фотографією танцюристів „Чайки", то одні одних питали, де можна дістати той „Юкі інгліш пейпер".

Коли мова про виставки — то всі вони були чудові: тут можна було побачити українські вишивки з усіх українських земель, кераміку, різьбу, великодні паски — бабки і писанки. Крім ужиткового мистецтва, були виставки українських книжок у двох мовах, була виставка великодніх карток Школи українознавства при УКЦеркві св. Миколая, де учителькою є Сильвія Сімсон.

Всі експонати були дбайливо розкладені на столах, а інформації давали симпатичні молоді панночки і пані, убрані в прегарні українські строї. При вході на залю з експонатами вітала гостей Валентина Нікітич з дочкою студенткою коледжу, Наталкою, а далі інформації давала Оксана Марків з дочкою Тересою. Зустрічала гостей і Дарія Запар, яка, до речі, є секретаркою 347 Відділу УНСоюзу. Їй допомагала її невістка Феня Цапар.

Відвідувачі, проте, найбільше купчилися при столі, де писалися писанки. Тут Ніна Куйдич англійською мовою давала технічні поради й інформації про писання писанки, а її син, студент коледжу, Роман Куйдич демонстрував „кісткою" писання писанок. До того столу тяжко було добитися, тому і представники трьох місцевих газет і репортерка щоденника „Івнінг Бюлетень" у Філядельфії найбільше фотографували якраз цей стіл. Багато експонатів на виставці було Ірини і Андрія Кушнірів, Галина Мельник і Бернардини Мандюк.

Учасники фестивалю не забували і за українські страви і печиво: коржики, пампушки, торти та інші присмаки. Тут, в кухні, був справжній млинок, і скільки там непрацювалося гарних українок під командою головної господині Марії Ціхановської! Годі їх всіх поіменно згадати, але їм належить признання, бож обслужити понад тисячу гостей це не легка справа. Всі були потомлені біганиною, але на устах кожної була щира українська усмішка.

Мистецьку частину розпочато на сцені шкільної залі американським національним гимном, який відспівав мішаний хор під диригентурою Аделі Комендер, а відтак цей хор під батутою Сергія Козачука відспівав „Заповіт" і „Садок вишневий" та інші пісні. Далі глядачів зачарували танцюристи ансамблю „Чайка" в складі 33 осіб. Мистецький керівник ансамблю Стефанія Чаплінська доїжджає сюди з Філядельфії і добре вишколює українських дітей вже третього і четвертого покоління.

Ансамбль „Чайка" має за собою багато успішних виступів у різних українських громадах і тому адміністрація „Союзівки" вже запросила „Чайку" з гостинним виступом на суботу 13-го вересня, коли буде обиратися „Міс Союзівка" на 1981 рік.

Майстром церемонії під час програми була Джюн Дупнак, яка на вступі сказала, що в день Соборного українського фестивалю всі повинні бути українцями, так як всі є „ірляндцями" в день святого Патрика. Ансамбль виконав танці: Аркан, Катерину, Запорізький герць, Гопак, Метелицю, Марусю, Дощик і наддатки для глядачів, які невтомно оплескували молодих танцюристів, а найбільше — соліста Петра Командира. Напевно, коли б батько українських народних танців у ЗСА і Канаді Василь Авраменко побачив би танечну техніку цього молодця, то не шкодував би, що трудився для української громади.

Фестиваль закінчено українським національним гимном „Ще не вмерла Україна", але гості не поспішали відходити. Вони ще і ще раз ішли до столів з експонатами і знову питали про їхнє значення і походження. Тут не одна особа була зворушена до сліз, коли розказувала, що її бабця приїхала з „Австрії", а тепер вона переконалася що то була Україна. Дехто, оглядаючи мапу України був щасливий, що бачив Львів, Перемишль, Тернопіль, Ужгород — всі ці українські міста, а не австрійські чи мадярські, як їм розказували прадіди.

Велике зацікавлення в глядачів викликала двотомова Англомовна Енциклопедія Українознавства, видана УНСоюзом, а також англомовна історія України Михайла Грушевського.

Фестиваль закінчився під вечір, але лиш для гостей, бо члени комітету працювали довше, хоч у день фестивалю були там раненько, щоб упорядкувати експонати. Але ніхто не нарікав на втому, у всіх на обличчях сяяло задоволення, бож вони аж такого напливу не чекали. Члени комітету на чолі з Олексою Панчишиним вміло підготували і провели цей Соборний український феставаль, де на кожному кроці можна було відчути доброзичливість, толерантність і згоду однієї великої української родини. Дай Боже, щоб і інші наші громади забули за чвари, хворобливі амбіції і групові непорозуміння, а однією родиною об'єдналися в праці для добра рідного народу.

Українська молодь іде в Европу

Як раніше, так і цього року багато української молоді виїжджатиме з американського континенту під час літніх вакацій у „стару" Европу, звідки приїхали її батьки, діди чи й прадіди. Така подорож для дорослаючої молоді є, очевидно, дуже цікава й тому на це грошей добрі батьки завжди якось придбають

Однак, важливо, щоб гроші та дорогий час молоді були належно використані, бож блукання з країни в країну й з музею в музей принесе лише поважну втому, а все побачене скоро забудеться.

Студентська молодь — це майбутнє нації. Тому поїздки під час літа в Европу треба пов'язувати з українськими науковими інституціями, з чого, без сумніву, буде не лише велике вдоволення, але й поважна користь.

Українська преса подає до відома, що в Римі цього літа при Українському Католицькому Університеті відбуватиметься курс з особливим наголосом на „Княжу Україну" — найбільш світлу частину нашої історії. Тому, що зближаємося до тисячоліття християнства України, українській молоді треба належно підготовитися до цієї особливої події, бож володар України, Володимир Великий, увів християнську віру не лише на Україні, але й започаткував її в сусідніх народів Східньої Европи, що дає рідкісну нагоду поставити історію українського середньовіччя на світову арену.

Опріч викладів, українська молодь з користю для себе огляне стародавнє місто Рим, а викладачі Українського Католицького Університету допоможуть у цьому відповідними інформаціями, бо ж у „вічному місті" є багато цінних пам'яток для всіх майбутніх професіоналістів-мистців, архітектів, істориків (особливо стародавньої доби) і їм подібних.

Відбувши вакаційний курс УКУ в Римі, який триватиме від 19-го червня до 20-го липня, корисно й цікаво поїхати потягом через гори Альпи в Західню Німеччину, де в Українському Вільному Університеті відбуватиметься (поруч літнього семестру на Філософічному факультеті та Факультеті права і суспільно-економічних наук) курс українознавства для української молоді. Отже, можна скористати й з цих викладів, які будуть тривати від 28-го липня до 15-го серпня, що уможливить молоді вповні використати цю поїздку в Европу.

Треба взяти до уваги, що в цих двох українських університетах наша молодь має нагоду чути українську мову не лише під час викладів, — які відбуваються лише українською мовою, — але й в гуртожитках, тобто при Патріяршому дворі в Римі, а в Мюнхені — при Рідній школі. Українська молодь, з'їхавшись з цілого вільного світу, часто-густо і примушена вживати українську мову, бо вона буває єдиною мовою для порозуміння і співжиття поміж українцями з різних мовами країн поселення. Між іншим, помічається, що наша молодь з Англії назагал найкраще володіє українською мовою. Можливо, що в тім нема нічого дивного, бож лицарські подвиги завжди найбільше прив'язували нас до власної культури й рідної землі, а молодь з Англії — це діти наших дивізійників.

Український Вільний Університет тепер міститься в мальовничій околиці Англійського парку біля ріки Ізару. Ця дільниця Мюнхену має багато соснових і липових дерев, що надає їй вигляду курортної місцевости. Тут молодь, що навчається, має також розвагові зустрічі в просторій посілості УВУ та відбуває поїздки разом з професорами в історичні місцевості Баварії, найкращої частини Німеччини. Під час цих подорожей невмируща українська пісня остаточно зв'язує уродженців різних країн в одну майбутню провідну верству українського народу та залишає в них прегарні спогади на все життя.

Д-р Михайло Паламар

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ У КАНАДСЬКІЙ АНТОЛОГІЇ

Наприкінці 1979 р. в едмонтонському видавництві „Гортіг" вийшла у світ нова антологія англомовної канадської літератури — The Alberta Diamond Jubilee Antology, яку впорядкував Джон В. Чалмерс. Із творів українських поетів у Канаді тут уміщено лише вірш „Діди" Яра Славутича, що вперше був надрукований у його збірці „Завойовники прерій" (1968), а потім передруковані в ювілейній книзі „Зібрані твори, 1938-1978" (Едмонтон,978). Переклад цього твору виконав австралійський поет Р.Г. Моррісон. Це вже сьома антологія англомовної канадської літератури, в якій з'являються твори Яра Славутича. (Я.С.).

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ВІДБУЛА РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

УСВТ „Ч. Січ" 15 березня ц. р. у власному Домі відбуло 56-ті з черги загальні збори, що ними проводила президія в складі: Л. Рудзінський — голова, П. Буняк — заступник, і В. Матияш — секретар. Збори відкрив голова уступаючої управи М. Стебельський, коротко привітавши присутніх членів Т-ва і почесного гостя Василя Оріховського, члена Головного Уряду УНСоюзу, який в свою чергу зложив привіт Т-ву від УНСоюзу та передав від тієї братської організації чек у сумі 250 долярів на фінансування спортововиховної праці „Ч. Січі".

Згідно з програмою зборів, після вшанування бл. п. Адріяна Лапичака хвилиною мовчанки, уступаюча управа зложила докладні звіти з минулорічної діяльности. Звітували: голова — М. Стебельський, заступник і керівник спортової секції — мгр І. Хамуляк, секретарі — мгр О. Труш і Р. Пиндус, фінансові референти — Д. Бобеляк і Надія Бакун, організаційний і пресовий — О. Твардовський, і голова контрольної комісії — І. Ориняк.

Згідно із цими звітами Т-во продовжувало свою велику активність, яку виявляло в обидвох секціях: господарській і спортовій. У господарській секції діяльністю керував голова Т-ва і ця частина управи вложила багато праці і труду в реорганізацію адміністрації барового підприємства, в переведення перебудов приміщень Дому і їх винайм та ряд інших завдань. Барове підприємство мало в діловому році 77.462 дол. обороту.

Управа спортової секції відбула 44 засідань, на яких плянувала, розглядала та полагоджувала всі справи, зв'язані з кожнотижневою активністю ланок і дружин. В діловому році продовжували свою активність дружини копаного м'яча, які виступали в офіційних лігах Федерації Копаного М'яча ЗСА і УСЦАК-Схід. Перша дружина здобула звання віце-чемпіона в І-й дивізії і з цим аванс до Вищої дивізії Шейфер Ліґи Ню Джерзі, в якій започаткувала сезон минулої осени. В літньому сезоні ця дружина здобула звання чемпіона турніру „Блю Ріббон" і першенство УСЦАК-Схід.

Юнацька дружина в ліґових грах була третьою, а в турнірі в закритій залі в Рокленд Комюніті коледжі вийшла першою. Новацька дружина і дружина молодших юнаків були учасниками Спортових грищ молоді, на яких зайняли відповідно друге і перше місця.

Гарних успіхів добилися відбиванкові дружини. На початку ділового року були активні дві жіночі дружини, які брали участь в ліґових і турнірових змаганнях, як теж УСЦАК-Схід. „А" дружина осягнула третє місце в Жіночій Лізі Ню Джерзі, перше місце УСЦАК-Схід, Спортових ігрищ і третє місце УСЦАК. „Б" дружина здобула друге місце в турнірі „Савт Оранџ Класік" і четверте місце УСЦАК. Чоловіча дружина — перше місце УСЦАК. У новому сезоні, що почався минулої осени, жіноча і чоловіча дружини беруть участь у ряді турнірів Американської Відбиванкової Федерації і вже здобули ряд гарних успіхів.

В дев'яте за порядком здобула клюбове першенство УСЦАК плавацька ланка „Ч. Січі". Клюбове першенство УСЦАК здобула також ланка настільного тенісу „Ч. Січі". Першенства УСЦАК здобули тенісисти „Ч. Січі" в слідуючих вікових групах: жіночій, юначок до 18-ти років, юначок до 16-ти років, юнаків до 12-ти років, чоловіків. Першенство турніру УНСоюзу в групі сеньйорів. Успішно проведено десяту з черги Спортову школу, яку очолювали: голова М. Стебельський і організаційний референт — О. Твардовський. У зв'язку із святкуванням 10-річчя існування Спортової школи управа відзначила плякетами і грамотами слідуючих осіб:

М. Стебельського, О. Твардовського, Є. Чижовича, В. Матияша, В. Василака, Я. Василак та ряд осіб з управ екзекутиви Українського Братського Союзу й управи оселі „Верховина".

Пресовий референт — О. Твардовський підготовив 16-те число журналу „Наш Спорт", який видає УСВТ „Ч. Січ". Фінансовий оборот спортової секції досягнув суми 39.672.-19 дол. Найбільш коштовною виявилася Спортова школа — 16.943.63 дол., дальше слідували кошти ланки копаного м'яча — 8.015.86, відбиванкова ланка — 3.587.17, кошт видання „Нашого Спорту" — 2.115.71 й ін. Після закінчення звітів управи, звітував за контрольну комісію голова І. Ориняк, який запропонував уділити уступаючій управі абсолюторію, яку збори по вичерпній дискусії прийняли одноголосно.

На пропозицію номінаційної комісії збори вибрали нову управу в такому складі: М. Стебельський — голова, мгр І. Хамуляк — заступник і керівник спортової секції, П. Семенюк — другий заступник і керівник господарської секції, мгр О. Труш — секретар спортової секції, Р. Пиндус — секретар господарської секції, Д. Бобеляк — фінансовий господарської секції, Н. Бакун — фінансова реф. спортової секції, О. Твардовський — організаційний і пресовий, В. Боднар — пресовий англомовний, Р. Бойко — госп. сек., О. Напора й інж. Д. Олійник — імпрезові; В. Матияш — заступник організаційного, Є. Чижович — референт зовнішніх зв'язків, П. Смук — представник до Шейфер Ліґи, мгр О. Труш — представник до УККА, Ю. Саварин і І. Калинович — провідники Першої дружини копаного м'яча, М. Хамуляк, І. Калинович (мол.) і В. Василак — провідники юнацької дружини, А. Ґбур — провідник учнів. М. Ганич — провідниця жіночої відбиванки, Л. Лапичак — юначок, Н. Паславський — провідник чоловічої відбиванки, Б. Кучинський — теніс, Ю. Храневич — настільний теніс, д-р Р. Слиж — плавання, Д. Кулик — зв'язковий шахової ланки. Контрольна комісія: І. Ориняк, О. Голинський, І. Стефуришин. Товариський суд: Р. Лапичак, В. Роговський, П. Буняк. Звітові загальні збори вибрали теж почесними членами Т-ва заслужених — Лева Муляра і Василя Кучкуду. Після закічення цих зборів відбулося товариське прийняття.

(от)

Ню Йорк у пошані сл.п.ген. Тараса Чупринки

Ню Йорк. (І.Б.). — Тридцять років тому в Білогорщі коло Львова 5-го березня 1950 року впав на полі слави в боротьбі з московськими окупантами ген. Тарас Чупринка.

Для відзначення його пам'яті Комітет Об'єднаних Організацій Міста Ню Йорку — Відділ УККА, 30-го березня влаштував святочну академію. Академія відбулася в залі Українського Народного Дому. В програму входили: відкриття, яке зробив голова Комітету інж. Евген Івашків, давши в короткому слові характеристичні ціхи Романа Шухевича. Ст. пластунка станиці Пласту в Ню Йорку Віра Шехович рецитувала вірш Івана Хміля „Романові Шухевичеві — Тарасові Чупринці".

Дівочий хор осередку СУМА ім. ген. Тараса Чупринки в Ню Йорку виступив в своєму повному складі — біля 50 гарно задягнених співачок, виконуючи такі пісні: „За рідний край" М. Гайворонського, „Розпрощався стрілець", стрілецька пісня, і „Ось день війни" — пісня УПА, музичне оформлення М. Федорова.

Святочну доповідь виголосив відомий націоналістичний діяч, співучасник організаційної праці генерала Чупринки, д-р Петро Мірчук. Він говорив, що Шухевич-Чупринка увійшов в історію українського народу як символ боротьби за право українського народу мати на своїх землях самостійне державне життя. За цю самостійність боролись українці віками: за княжих часів — з половцями, печенігами та багатьма іншими, що з Азії віками посувалися на українські землі, за козацьких часів — треба було ставити чоло з півночі москалям, зі заходу полякам, а з півдня татарам. І в тій боротьбі, хоч падали сотні тисяч українців, але ми встоялись. У час, коли кінчалась Перша світова війна в роках 1918-1920, ми на наших землях створили самостійну українську державу і, щоб вона встоялась, треба було зброїно за неї битися.

В авреолі тієї боротьби ріс і виховувався майбутній командир УПА Роман Шухевич. З молодих літ член УВО — ОУН. Як член тих організацій, боровся з польським окупантом. Коли ж творилось самостійне життя на Карпатській Україні, Шухевич опинився там у лавах військової формації „Карпатська Січ". Коли ж „встоятись не було сили", то вже Роман Шухевич був у військових рядах дружин українських націоналістів, які були прикріплені до німецької армії, що маршували проти Польщі і большевицької імперії. Шухевич був твердий. Його життєрадісність робила його вічно юним: він ніколи не піддавався тяжким обставинам. І врешті знайшовся він в УПА, щоб разом з бійцями воювати і проти німців і проти большевиків і впасти на полі слави як командир Української Повстанської Армії.

По доповіді д-ра Мірчука ішла дальше мистецька частина. Юнаки станиці Пласту в Ню Йорку — Третього куреня ім. Івана Мазепи, виконали збірну деклямацію „Тарасові Чупринці", що її написала О. Лубська. На закінчення програми виступив хор „Жайворонки", виконуючи такі пісні: „А мати ходить на курган" — муз. М. Пашкевича, „Пісня про Київ" — О. Ющенка, муз. М. Дремлюги; і „Вперед" — пісня УПА в музичній обробці Р. Степаняка. Диригував хором „Жайворонки" Евген Стругацький при акомпаньяменті Соні Шерег.

Закінчено академію національним гимном. Між присутніми було багато колишніх упівців і визначних громадських діячів.

Несподівана втрата для земляків Городенщини

бл.п. д-р Р. Василишин

Ще й досі не легко погодитися, що порожніють прогалини в громадських і культурно-мистецьких ділянках, в яких довгі роки працювали скромні працівники городенської землі, як мгр Василь Гультай, проф. Михайло Бачинський, маестро Михайло Голинський, брати Іван і Теодор Гуменюки, д-р Василь Яшан, проф. Іван Василишин з дружиною Анною, а недавно — їхній син Ростислав.

Кожний відхід у вічність — це передовсім болюча втрата для родини, а також для суспільства, серед якого вони були носіями громадської чи культурної праці і за яку втішалися пошаною серед чужих і своїх. Відчутною і несподівано сколихнула земляків вістка, що 14-го січня ще на вершку свого віку відійшов у вічність бл. пам. Ростислав Василишин, лікар з міста Росфорд, Огайо.

Д-р Ростислав Василишин народився 1921 року в селі Кунисівцях, де його батьки працювали вчителями, а опісля переселися до міста Городенки. По закінченні з відзначенням середньої освіти бл. пам. Ростислав вступив у Львівський університет на медичний факультет, який закінчив 1942 року.

У роках 1943-45 продовжував дальші студії у Віденському університеті, а опісля в Ерлянгені, Німеччина, де отримав диплом лікаря з загальної медицини. Переїхавши до ЗСА, у місті Толедо спеціялізувався з ділянки урології і по закінченні вважався одним із кращих спеціялістів у цій нелегкій медичній ділянці.

Ще в гімназійних клясах був активним учасником спортового, хорового і драматичних гуртків. У Відні був членом управи академічного товариства „Січ", співаючи в студентському академічному хорі. Перебуваючи в Німеччині й маючи гарний, як і його батько, голос, брав участь як соліст у хорі „Трембіта" під диригентурою проф. Кирила Цепенди.

Переїзд до Америки активізував його в лавах лікарського товариства УЛТПА, він виголошував часто цікаві доповіді на медичні теми в громаді.

Він був активним помітно не тільки серед української громади, а також і в американських товариствах, у яких займав відповідальні пости. Д-р Василишин був президентом Урологічного Об'єднання північнозахідного стейту Огайо, членом Шпитальної Ради Лікарів при шпиталі „Св. Чарлза", і головним урологом „Ріверсайд" шпиталю міста Росфорд.

Згадані позиції підкреслюють не тільки його хірургічну вмілість, а також авторитет, яким він втішався в колах медичного світу.

Передчасна смерть була болем не тільки його друзям, лікарям, а передусім його дружини й брата.

Передчасний відхід залишив у горі дружину Анну, яка, теж із університетською освітою, була йому щирою подругою й дорадницею.

Осиротив дітей: Марину, яка по закінченні коледжу продовжує дальші медичні студії; Надію, яка працює над докторською тезою в клінічній психології; Івана — студента університету, та Марка, який ще вчиться у коледжі.

Ще недавно, гостюючи з дружиною у гостинній родині Василишиних, мило було в Ярослава спостерігати життєдайну наснагу в професійній праці, а також зацікавлення громадським життям українців Канади й Америки. Наш земляк дбав і про підготову нових матеріялів про Городенщину та для цієї цілі був щедрим жертводавцем. Скільки цікавих думок, цінних плянів ми заторкнули на нашій останній розмові не знаючи, що це була остання зустріч...

Хай ці скромні рядки будуть і згадкою про друга юности і словом співчуття його братові Богданові та дружині Анні з її дочками і синами.

Хай легкою Ростиславові буде гостинна земля Америки і в потойбічному світі нехай сниться Городенська земля, яку він так дуже любив.

М. Ґава

Ю. Осінчук виступить в Гантер коледжі

Ню Йорк, Н. Й. — У вівторок, 22-го квітня ц.р., в год. 8-ій вечора, тут у залі Гантер коледжу виступить із своїм речиталем концертова піяністка Юліяна Осінчук.

На цьому концерті, що відбудеться стараннями Гантер коледжу, в якому Юліяна Осінчук є членом факультету, крім творів відомих композиторів, піяністка виконає вперше сонату ч.2 відомого американського композитора й професора цього коледжу Доналда Лібберта.

Із другим концертом та зі зміненою програмою, що відбудеться стараннями Сітон Голл юніверсіті Грейджуйт Сентер, Ю. Осінчук виступить у п'ятницю, 16-го травня, в год. 8-ій вечора, у залі згаданого Центру при 42-ій вулиці.

Крім згаданих концертів піяністка в квітні і травні матиме кілька камерних речиталів у поблизьких околицях Бостону.

Юліяна Осінчук у березні ц.р. виграла музичний конкурс Товариства Фундації Лідеркранц Бусоні та з цієї нагоди концертувала в Карнегі Голл.

КОНФЕРЕНЦІЯ У СТ. ПІТЕРС КОЛЕДЖІ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Департамент історії Сейнт Пітер'с коледжу в Джерзі Сити, Н. Дж., влаштовує наукову конференцію, головною темою якої буде Китайська Народна Республіка. Конференцію, якою координуватиме голова Департаменту історії проф. д-р Константин Савчук, відбудеться у вівторок, 22-го квітня, від 10-ої до 1-ої год. у Pope Lecture Hall. Крім проф. Савчука, з доповідями виступлять проф. Джером Гіллен з Лігай університету і проф. Джон Манро з Сітон Голл університету.

ДОПОВІДЬ ПРО ПОЕЗІЮ ІВАНА СВІТЛИЧНОГО

Наприкінці грудня минулого року д-р Яр Славутич, професор Альбертського університету, зробив доповідь про поетичну творчість Івана Світличного на річній конференції американських славістів у Сан Франсіско. У доповіді проаналізовано збірку „Ґратовані сонети" та інші поезії І. Світличного що тепер перебуває на засланні в Сибіру — разом із іншими правозахисниками.

До Гарварду передано додаткову частину збірки Мурмулюка

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — На початку березня 1980 року членка Візитуючого Комітету для УНІГУ та меценатка ФКУ з Детройту Ольга Дужа передала до відділу рідкісних книг і манускриптів бібліотеки Гарвардського університету 52 плякати-афіші з 1920-их років, що стануть необхідним матеріялом для дослідів історії графіки в Україні під московською займанщиною та для вивчення антирелігійної пропаганди.

Ці афіші — це додаткова частина матеріялів покійного О.Мурмулюка. В листопаді 1978 року син цього книголюба передав Гарвардові понад 1800 рідкісних книг та журналів, які мають, як сказано, велике значення для наукових дослідів України початку XX сторіччя.

Тематика згаданих плякатів: порівняння догм християнства з нехристиянськими релігіями, встановлення науки за найвищий моральний авторитет і статистичні дані про „успіхи" большевицької революції. Друковано ці плякати в тиражах від 3-10 тисяч.

Згідно з твердженням д-ра Давида Повелла, американського спеціяліста у вивчанні совєтського атеїзму, Мурмулюкова колекція совєтських афіш — це унікальний джерельний матеріял на Заході для студій ранньої совєтської антирелігійної пропаганди.

Італійська коаліція творить кабінет більшости

Рим, Італія. — Прем'єр Італії Франческо Коссіґа проголосив створення першого італійського уряду в останніх шістьох роках, який має парляментарну більшість у коаліції між християнськими демократами та соціялістами. Одним із перших наслідків діяльности коаліції — це недопущення комуністів до уряду.

Але християнські демократи, які мали керівну ролю в усіх урядах Італії (всіх урядів було 39 від закінчення Другої світової війни) мусіли заплатити значну ціну за співпрацю з соціялістами, хоч би й тимчасову. Вони погодилися в принципі прийняти соціялістичного прем'єра в майбутньому.

Новий італійський кабінет складається з 16-ти християнських демократів, дев'яти соціялістів та трьох республіканців. Кабінет був створений після часу 16-ти днів, під час якого Коссіґа був проти включення соціялістів і комуністів у склад уряду, першим завданням якого є викорінити терроризм в Італії.

Попередній кабінет Коссіґи, який проіснував кілька місяців, провалився 19-го березня ц.р., коли соціялісти не підтримали його в парляментарному голосуванні. Соціялістичний провідник Беттіно Кракcі остаточно погодився відтягнути підтримку комуністів, і новий кабінет був створений.

Сам Кракcі не одержав жадного посту в новому кабінеті. Християнські демократи Еміліо Коломбо і Вірджініо Роґноні одержали пости міністрів закордонних і внутрішніх справ, соціяліст Леліо Ляґоріо прийняв пост міністра оборони а республіканець Джіорджіо Ля Мальфа став директором бюджету.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ХОЧЕ ЗАЛИШАТИ „САДУ РОЖ" ради політичних передвиборчих виступів. Президент Джіммі Картер все ще не піддається порадам деяких його дорадників залишити нарешті „сад рож" і почати активну кампанію за номінацію на Демократичній Конвенції, відвідуючи різні стейти, де відбуватимуться превибори й „кокуси" для запевнення голосів делегатів на Конвенцію, що наближається. Президент все ще уважає, що з огляду на іранську кризу він повинен залишити руху „політичну" діяльність заради добра всієї країни і визволення американських закладників з Ірану. Цим дорадникам не вдалося переконати Картера залишити „сад рож", навіть накоротко, щоб відбути „неполітичну" поїздку до поблизької Вірджінії.

Відзначення „Українця Року" в стейті Коннектикат

Орест Дубно (посередині) одержує грамоту „Українця року"

Майже тридцять років тому могутня хвиля нової еміграції прибула до вільних берегів Америки. Були це люди із різних прошарків життя, що змушені були покинути рідний край, щоб рятувати своє життя від жорстокого, безбожного загарбника.

Життя нових поселенців поплило нормальним руслом, старші включилися в течію американського життя, зберігаючи однак свої звичаї і побут. Постали релігійні, громадські організації й установи, що мали на меті засвідчити нашу окремішність і розвивати в дальшому питоменну нам культуру й побут.

Незабаром виросла нова ґенерація, вихована серед американського середовища, свідома своїх завдань і покликань, яка давала свій інтелектуальний і професійний вклад в тутешнє життя. З гордістю дивимося на наших людей, що увійшли в апарат американської адміністрації, що своїм талантом і здібностями здобувають собі признання і похвалу.

Таким показав себе Орест Т. Дубно, урядуючий комішенер спочатку стейтових податків, а тепер стейтових прибутків, назначений губернатором стейту Коннектикат Еллою Ґрассо. Не диво, що українці цього стейту вирішили відзначити цю людину признанням за його виїмковий характер і великі успіхи, а понад все за те, що вміє підносити вгору українську гідність серед американського оточення. Не йшла мова тут про це, щоб вирізнити людину виключно за заслуги у професійній праці, але щоб поставити її як взірець до наслідування для інших українців, бо ця людина наполегливою працею, своїм інтелектом зуміла добитися не тільки доброї посади в американській адміністрації, але свідомо і з гордістю демонструвала своє походження і приналежність до українського кореня. Буває у нашій громаді таке, що людина, добившись вищого становища у державній адміністрації, затирає за собою сліди і зникає з українського овиду, начебто, щоб не викликати надмірної цікавости неукраїнського оточення до свого походження або здаватися більше льояльною, й у той спосіб здобуваючи, мовляв, більше довір'я і пошани для своєї особи і майбутнього вивищення ще більше вгору. Така поведінка серед нас трапляється. Орест Т. Дубно показав себе чесним і солідним українцем, бо він явно-славно всім заявив: „Я з України!", „Я Українець!", як це він і педкреслив на бенкеті, перед сімома сотнями гостей американського й українського світу. Споглядаючи на друзів, що прийшли віддати йому пошану, він радів незвичайно, що вони всі розуміли його, оцінили його змаг за „примат українця" в світі і полюбили його за непримиренність до всякого сервілізму й запобігання супроти своїх зверхників.

Цю імпрезу приготовив актив цілого стейту з усіх прошарків нашого громадянства у числі понад сто активістів. Брали участь у ній понад п'ятдесят організацій і ціла плеяда спонзорів і добровольців. Бенкет став яскравим доказом цього, що може доконати збірнота, що має запал і посвяту. Для нас усіх це була демонстрація доброго українського імени і на майбутнє — ми з'явилися, щоб не тільки вшанувати „Українця Року", але „бути порахованими" як виборча сила, на яку в майбутньому не один американський політик мусітиме оглядатися.

Програма бенкету мала український характер: були мистецькі виступи гартфордського хору під орудою О. Пришляка, танкові покази бріджпортської танцювальної групи, виведені дир. Д. Дмитерко, не бракувало привітів усних і письмових від різних високопоставлених осіб і установ. Бенкет пошанував своєю приявністю Стемфордський Владика Василь, кандидат на сенатора Т. Додд, представники світських і церковних інституцій, а окремо говорили про заслуги „Українця Року" проф. І. Телюк і Марійка Гижий. При кінці о. монсеньйор П. Скриньковський в імені Владики нагородив соленізанта красною медалею із відповідною дедикацією.

Немає сумніву, що день 8-го березня був знаменним днем для української громади, доказом зорганізованости нашої спільноти для мобілізування американської опінії для нашого добра.

Українцеві Року — Орестові Т. Дубно промовці і всі ми бажали дальших успіхів у його відповідальній праці; бажали і надалі бути прикладом для нас усіх, а особливо для вже тут народженої нашої зміни, щоб і вони, лишаючись добрими українцями, добивалися успіху в житті для кращого завтра нашого народу.

Мирослав Борисюк

Ювілей Бережанської гімназії

З нагоди 175-ліття з дня відкриття в місті Бережанах Державної клясичної гімназії відбудеться на вакаційно-відпочинковій оселі УНС „Союзівці" в Кергонксоні, Н.Й., в днях 17-го і 18-го травня ц.р. з'їзд колишніх учителів і учнів цієї гімназії з відповідною святковою програмою, якою буде відзначений цей небуденний ювілей Бережанської гімназії, однієї з найстарших середніх шкіл у Галичині. Цей з'їзд скликає діловий комітет, що діє в місті Рочестері, Н.Й., під проводом його голови Миколи Єйни.

Ми, колишні учні Бережанської гімназії, що живемо розкинені по всіх континентах розлогого світу, сьогодні радо линемо нашими думками до незабутнього міста Бережан, що розкинулося в мальовничій долині річки Золотої Липи, сточеного наче вінцем — з півночі невисокою горою Сторожисько з манастирем оо. Бернардинів та великим ставом, окрасою міста й радістю для гімназійної молоді (влітку купіль у чистих водах ставу, а зимою — їзда на лижвах), зі сходу лісистою горбовиною Звіринцем, а далі славною горою Лисонею, на якій у час Першої світової війни восени 1916 року українські Січові Стрільці зводили важкі бої з переважаючими силами російської армії, захищаючи доступ до Бережан. З півдня Бережан лежать села Потутори й Посухів, на території якого є цвинтар погиблих у боях усусусів, а далі Бабина гора й лісок Руриська, звідки пливла джерельна вода до пиття для мешканців міста Бережан, а також вимріяне місце для прогулянок і різних забав гімназійної молоді. Із заходу — поля поблизьких сіл Лісників і Раю, а особливо чудова липова алея, що провадила з Бережан до Раю на просторі трьох кілометрів. В тіні розлогих старих лип прохожі знаходили в літній порі захист від палючого сонця і холодок, а вечорами насолоджувалися свіжим і пахучим повітрям. Гімназійна молодь також радо виходила „в липи", щоб пройтися і набрати свіжих сил до шкільної науки.

Летить думка до двох церков: Св. Трійці, що містилася в Ринку напроти гімназії, де ми на протязі всього перебування в гімназії відбували недільні „екзорти" під проводом о. катехита, молилися під час Богослужб, відбували св. Сповіді і приймали св. Причастя, а далі до старенької дерев'яної церковці Св. Отця Миколая на Адамівці, де кожного року після Великодніх Свят у Провідну неділю на просторому подвір'ї церкви відбувалися традиційні гаївки з участю студентської, гімназійної, семінарійної і міської молоді аж до пізньої ночі.

Гарно було колись в Бережанах. Без сумніву, найбільшим звеличником Бережан був проф. Богдан Лепкий, який залишив нам багато цінного матеріялу про це місто в своїй літературній спадщині. Він, дитинство й молоді літа якого пройшли в Бережанах, а також він був учнем у них, а опісля учителем Бережанської гімназії, так висловився про Бережани: „Це місто — є містом наших літ молодечих, найкраще для нас місто в світі", а далі в автобіографічній повісті „Казка мого життя" у розділі „Бережани", він писав: „Чи ви і для других такі гарні? — не знаю. Знаю тільки, що хто декілька літ прожив у ваших мурах, не забуває вас ніколи і в думках відвідує вас так радо, як радо нині відвідати вас хочу".

Сьогодні кожний з нас так думає! Про місто Бережани згадують і Українські Січові Стрільці, коли їм прийшов від вищої команди наказ покидати місто й виїхати до Запасного Коша. Вони залишали місто й своїх знайомих з жалем і тугою, а виявом того була гарна й популярна пісня: „Як з Бережан до кадри Січовики манджали"..., автором і композитором якої був стрілецький поет і письменник та журналіст Роман Купчинський.

Але Бережани славилися ще своєю гімназією, що мала довгі роки приміщення в старому будинку міської ратуші в Ринку, а щойно в двадцятих роках цього століття була перенесена до нового модерного будинку при вулиці Валовій.

В цій гімназії, що носила назву спершу „Державна Клясична Гімназія", а за польських часів була переіменована на „Державна гімназія в Бережанах, типу клясичний давній, відділи утраквістичні", навчалася українська молодь не тільки з міста Бережан і довколичних сіл Бережанського повіту, але також із сусідніх повітів: Підгаєцького, Перемишлянського і Рогатинського.

Серед гімназійної молоді були діти священиків, учителів і приватних урядовців, селян, міщан і робітників. Усіх їх єднала спільна наука, приналежність до однієї Церкви й українського народу. Перебуваючи разом, вони пізнавали один одного, затіснювали побратимством між собою, помагали собі в науці й жили, як одна учнівська громада.

Коли йде мова про національну свідомість гімназійної молоді, то треба підкреслити, що великий вплив на національне виховання молоді перед Першою світовою війною мали таємні гуртки „Громади" і „Молодої України" та леґальна молодеча організація „Пласт", а в часі між двома війнами — „Пласт", „Самостійні гуртки" по клясах та підпільна література українських визвольно-революційних організацій: УВО і ОУН.

Поважну ролю і вплив на національну свідомість гімназійної молоді мали також недавні визвольні змагання, героїчні бої Українських Січових Стрільців з росіянами на горі Лисоні в 1916 році, де була велика братська могила впалих у бою січовиків, а другим місцем, де були поховані стрілецькі друзі, був стрілецький цвинтар у селі Посухові Бережанського повіту.

Бережанська гімназія, в якій поруч польських і жидівських професорів навчали й українські професори, стояла на високому рівні навчання і на протязі свого довгого існування випустила із своїх мурів багато освіченої української молоді, що йшла на вищі студії, набувала відповідні професії й віддано працювала для добра наших рідних церков і народу.

Ми вдячні нашим молодшим колеґам з Бережанської гімназії за те, що вони заплянували відсвяткувати рідкісний ювілей нашої гімназії саме на „Союзівці", розташованій у гарній гірській околиці та й ще у весняному місяці травні, коли природа оживає й манить своєю красою. З'їзд дасть нам нагоду зустрінути шкільних колеґ, друзів, приятелів і знайомих, з якими не бачилися ми довгі роки, щиро поговорити про різні справи з ними та пригадати при цьому наші шкільні часи, легкі й безжурні, часи незабутніх юних днів.

Приємно нам теж віднотувати, що на з'їзд Бережанської гімназії вибираються приїхати колишні учениці дівочого Учительського семінара в Бережанах, бо хочуть зустріти своїх колеґ з гімназії і відзначити в рамках з'їзду 45-річчя іспиту зрілости в Учительському семінарі.

Михайло Клецор

У Піттсбурґському університеті відбудеться авторський вечір Яра Славутича

Піттсбург, Па. (В.Я.). — Департамент Слов'янських Мов і Літератур Піттсбурґського університету при співпраці Українського Технологічного Товариства і інж. Михайла Комічака, керівника українських радіопрограм у Піттсбургу, влаштовує в неділю, 11-го травня ц.р., о год. 7-ій вечора, в авдиторії університетського будинку Frick Fine Arts авторський літературний вечір відомого поета Яра Славутича, професора Альбертського університету. Поет читатиме свої твори українською й англійською мовами. Між творами будуть уривки з його нової поеми про голод в Україні 1933 р. Вступне слово матиме д-р Василь Ящун, професор Піттсбурґського університету. Після програми — чай і солодке. Вступ за добровільними датками.

З першого джерела...

З першого джерела тисячі слухачів Щоденної Української Радіопередачі Василя Шарвана в Боффало мали змогу слухати повідомлень про хід синодальних нарад Ієрархії Української Католицької Церкви, які відбулися у Ватикані в днях 24-27 березня 1980 року. Кожного дня тривання Синоду радіопередача Василя Шарвана була в телефонічному контакті з Владикою Ізидором Борецьким, Епископом Торонта, який у приблизно 10-хвилинних репортажах інформував радіослухачів американсько-канадського пограниччя про деталі синодальних нарад. Репортажі передавалися безпосередньо з телефону до мікрофону.

Щоденна українська радіопередача Василя Шарвана в Боффало, якій в січні 1980 року проминуло 30 років існування, досить часто дає нагоду своїм слухачам слухати репортажі про важливіші події з життя української діяспори таким способом, про який була згадка вище. Слухачі радіопередачі Василя Шарвана не раз слухали репортажів з конґресів СКВУ, УККА, з конвенцій УНС тощо.

Михайло Лоза

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАНІЯ ЯРЕМА, членка УНС Відд. 35 Т-ва Укр. Амер. Єдність в Чікаґо, Ілл., померла 14 березня 1980 р. на 59-му р. життя. Нар. 1921 р. в Старому Самборі, Україна; членкою УНС стала у 1968 р. Залишила у смутку чоловіка Осипа, сина Богдана, невістку, 3-ох внуків та маму у Польщі; дальшу родину в Чехо-Словаччині й Україні. Похорон відбувся 17 березня 1980 р. на цвинтарі св. Хреста в Калумет Сіті, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

МАРІЯ ПОРАДА, членка УНС Відд. 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 10 березня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1896 р. в с. Мільно, пов. Зборів, Україна; членкою УНС стала у 1939 р. Залишила у смутку сина Петра з дружиною Катериною. Похорон відбувся 15 березня 1980 р. на цвинтарі Фляшінґ, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Палідвор, секр.

МИХАЙЛО СОХАН, член УНС Відд. 292 св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., помер 26 лютого 1980 року на 86-му р. життя. Нар. у 1893 р. в Зелена, Бучач, Україна; членом УНС став у 1934 р. Залишив у смутку дружину Анну і сестрінка Дмитра Островерху з родиною в Канаді. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Крос в Детройті.

Вічна Йому Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

ОЛЬГА МАТВІЄЧКО, членка УНС Відд. 292 св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., померла 12 березня 1980 р. на 74-му р. життя; членкою УНС стала у 1937 р. Залишила у смутку чоловіка Івана, сина Івана, доньку Соню, 5 внуків і сестру Марію. Похорон відбувся 15-го березня 1980 р. на цвинтарі Арлінґтон Меморіял Парк в Росвелл, Джорджія.

Вічна Їй Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

АННА КМІТА, членка УНС Відд. 255 св. Димитрія в Бетлегем, Па., померла 15 березня 1980 р. на 64-му році життя. Нар. 1914 р. в Бетлегем, Па.; членкою УНС стала у 1933 р. Залишила у смутку чоловіка Івана, синів Дональда і Фридерика і брата Івана. Похорон відбувся 21 березня 1980 р. на цвинтарі Юніон в Геллертавн, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Дмитро Мушастий, секр.

ВОЛОДИМИР ФЛЮНТ, член УНС Відд. 374 ім. М. Грушевського в Бостоні, Масс., помер на 80-му році життя. Нар. 1899 р. в Дрогобичі, Україна; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку друзів, приятелів і Бостонську громаду. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Гетьманський, секр.

АННА МІЛЕВСЬКА, членка УНС Відд. 94 ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, померла 9 березня 1980 р. на 88-му р. життя. Нар. 1892 р. в Україні; членкою УНС стала у 1938 р. Залишила у смутку зятя Роберта Мори і 2 внуків. Похорон відбувся 12 березня 1980 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

СТЕФАН ДЕДІВ, член УНС Відд. 473 ім. сотн. Ю. Головінського в Монтреалі, помер 2 березня 1980 р. на 76-му р. життя. Нар. 1904 р. в Довжанці, Тернопіль; членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку 3 сестри з родинами в Україні. Похорон відбувся 5 березня 1980 р. на цвинтарі Коте дес Нейґес в Монтреалі

Вічна Йому Пам'ять!
Віра Баніт, секр.

ВАСИЛЬ ЯВОРЕНКО, член УНС Відд. 304 в Боффало, Н. Й., помер 1 березня 1980 р. на 83-му р. життя. Нар. 1897 р. в Україні; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину Марту. Похорон відбувся 4 березня 1980 р. на цвинтарі св. Матея у Вест Сенека, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія І. Гнатик, секр.

ІГНАТІЙ СВІТУХА, член УНС Відд. 492. в Оттаві, Канада, помер 2-го березня 1980 р. на 89-му р. життя. Нар. 1892 р. на Холмщині; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку сина Миколу, з дружиною і трох внуків. Похорон відбувся 4 березня 1980 р. на цвинтарі Пайнкрест в Оттаві, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Світуха, секр.

АНТІН ГРИНЧИШИН, член УНС Відд. 437 Т-ва Самопоміч у Рочестері, Ню Йорк, помер 23 лютого 1980 р. на 79-му р. життя. Нар. 1901 р. в Городку коло Львова, Україна; членом УНС став у 1960 р. Залишив у смутку синів Василя і Михайла; дочки: Стефанію і Катерину з родинами та Анну. Похорон відбувся 27 лютого 1980 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Малинівський, секр.